

Biz bazar iqtisadiyyatını vergi yolu ilə tənzimləməliyik.

Heydər ƏLİYEV

Vergilər

№ 28 (870) ■ 26 iyul 2017

www.vergiler.az

Qiyməti: 60 qəp.

Azərbaycan-Rusiya əlaqələri strateji xarakter daşıyır

Prezident İlham Əliyev Rusiya Federasiyasına işgüzar səfər edib

İyulun 21-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Rusiya Federasiyasına işgüzar səfərə gəlib. Soçinin Beynəlxalq Aeroportunda dövlətimizin başçısını Rusiya Federasiyası Krasnodar vilayətinin qubernatoru Veniamin Kondratev və Soçi şəhərinin meri Anatoli Paxomov qarşılayıblar.

İyulun 22-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Soçidə Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin ilə görüşüb. Dövlətimizin başçısı ilə görüşdən məmnunluğunu ifadə edən Rusiya Prezidenti Vladimir Putin deyib: «Hörmətli İlham Heydər oğlu. Sizi bu dəfə Soçidə görməyimə çox şadam. İndicə bizim yeni «Sirius» təhsil mərkəzinin uşaqları ilə görüşdüm. Bu layihənin inkişafından çox şad oldum və Sizə böyük məmnuniyyətlə bu barədə danışacağam. Sizinlə həm bizim ikitərəfli münasibətlərimiz, həm də regionda yaranan vəziyyət barədə danışmaq imkanından məmnunam. Regiondakı vəziyyəti sadə deyil. Ümid edirəm ki, bizim bugünkü görüşümüz də bütün müəkkəb problemlərin həlli yollarını tapmağa imkan yaradacaq və əlbəttə, Azərbaycan Respublikası ilə

Rusiya Federasiyası arasında ikitərəfli əlaqələrin necə inkişaf etməsindən də danışacağam. Bizim böyük həcmdə işlərimiz və gələcək üçün çoxlu birgə planlarımız var. Sizinlə görüşmək və bütün bu istiqamətlər üzrə danışmaq imkanına şadam».

Rusiya Federasiyasının Prezidentinə minnətdarlığını ifadə edən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev deyib: «Çox sağ olun, hörmətli Vladimir Vladimiroviç. Mən də bizim yeni görüşümüzdə çox şadam. Biz mütəmadi olaraq görüşürük. Bu görüşlər çox uğurla davam edən ikitərəfli münasibətlərimizin inkişafına yaxşı impuls verir. Biz münasibətlərimizin səviyyəsindən, yüksək səviyyəsindən məmnunluq. Siyasi, ticarət-iqtisadi, humanitar sahələrdə fəal əməkdaşlıq edirik. Nəqliyyat və energetika sahələrində yaxşı perspektivlər var. Yəni, bizim münasibətlərimiz çoxşaxəlidir, həyatımızın praktiki olaraq bütün sahələrini əhatə edir. Əlbəttə ki, vacib məsələlər regional, dünya siyasəti, ikitərəfli münasibətlər və bizim regionda təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsi məsələləri üzrə vaxtaşırı məsləhətləşmələrə ehtiyac var. Ona görə bir daha Sizi görməyə çox şadam. Əminəm ki, bu görüşümüz də dostluq münasibətlərimizin inkişafına

yaxşı impuls verəcək».

Söhbət zamanı dövlət başçılar Azərbaycan ilə Rusiya arasında strateji tərəfdaşlıq əlaqələrinin mövcudluğunu bir daha təsdiqləyiblər. İkitərəfli münasibətlərin siyasi, iqtisadi, humanitar və digər sahələrdə uğurla inkişaf etdiyini vurğulayıblar. Görüşdə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı məsələlər müzakirə

edilib, beynəlxalq və regional problematika ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb. Hər iki dövlət başçısı Rusiya-Azərbaycan dostluq və strateji tərəfdaşlıq əlaqələrinin bundan sonra da uğurla inkişaf edəcəyinə əminliklərini ediblər.

İyulun 22-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Rusiya Federasiyasına işgüzar səfəri başa çatıb.

Mətbuat işçiləri Azərbaycan dövlətçiliyinə mühüm töhfə verirlər

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 20-də jurnalistlər üçün tikilmiş növbəti binada Milli Mətbuat Günü münasibətilə mənzillərin paylanması mərasimində iştirak edib.

Prezidentin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov, Prezident yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun icraçı direktoru Vüqar Səfərlı və Azərbaycan Mətbuat Şurasının sədri Əflatun Amaşov dövlətimizin başçısına yeni bina barədə ətraflı məlumat veriblər. Bildirilib ki, jurnalistlər üçün inşa edilən ikinci binada 255 mənzil var. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin «Azərbaycan mətbuat işçilərinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə dair əlavə tədbirlər haqqında» 2013-cü il 22 iyul tarixli Sərəncamı ilə tikilən 3 bloklu, 17 mərtəbəli bu binanın ümumi inşaat sahəsi 34 min kvadratmetrdir. Binada 9 birotəqəli, 144 ikiotaqlı, 93 üçotaqlı və 9 dördotaqlı mənzil var. Binanın həyətində idman meydançası yaradılıb, geniş abadlıq işləri görülüb.

Sonra Prezident İlham Əliyev kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələri ilə görüşüb. Jurnalistləri peşə bayramı münasibətilə təbrik edən dövlətimizin başçısı onların hər birinə yaradıcılıq uğurları arzulayıb: «Azərbaycan jurnalistikası inkişaf edir və cəmiyyətdə çox müsbət rol oynayır. Azərbaycanda bütün azadlıqlar təmin olunur, o cümlədən söz azadlığı və siz jurnalistlər bunu yaxşı bilirsiniz. Azərbaycanda minlərlə mətbuat orqanı var ki, qeydiyyatdan keçib sərbəst fəaliyyət göstərir. Bu gün Azərbaycan jurnalistikası cəmiyyəti narahat edən problemləri üzə çıxarıb, çox dəyərli təhlillər aparır və ümumiyyətlə, ölkəmizin inkişafında çox müsbət rol oynayır. Mən həmişə çalışmışam və çalışıram ki, jurnalistlərə öz dəstəyimi göstərim. Mənim jurnalistlərlə çoxsaylı görüşlərim, səmimi söhbətlərim bunu göstərir. Xüsusilə jurnalistlər üçün binaların tikilməsi də bu siyasətin bir təzahürüdür. Bu təşəbbüs bir neçə il bundan əvvəl irəliləyən sürülmüşdü, jurnalistlər belə məsələ qaldırmışdılar, mən də buna müsbət reaksiya verdim və nəticə etibarilə artıq biz burada ikinci binanın açılışını qeyd edirik. Xatırlayıram, 4 il bundan əvvəl birinci binanın açılışında mən demişdim ki, yəqin gələcəkdə bu əraziyə «Jurnalistlər şəhərciyi» deyiləcək və bu, belə də oldu. Artıq bu gözəl yer «Jurnalistlər şəhərciyi»dir, burada üçüncü bina da tikiləcək. Əlbəttə ki, biz jurnalistlərin məişət problemlərinin həlli üçün gələcəkdə əlavə tədbirlər görəcəyik».

Jurnalistikanın gələcək inkişafı ilə bağlı məsələlərə toxunan ölkə başçısı bildirib ki, bu gün mətbuat işçiləri öz fəaliyyətləri ilə Azərbaycan dövlətçiliyinə öz töhfələrini verirlər, cəmiyyəti incidən, narahat edən problemləri üzə çıxarırlar: «Sizə deyə bilərəm ki, mən bəzi hallarda hansısa xoşagəlməz hadisə ilə bağlı məlumatı mətbuatdan əldə edirəm. Düzür, mənə müxtəlif mənbələrdən hər gün müxtəlif məlumatlar gəlir. Yəni, əlbəttə ki, mənə həm xarici, həm daxili siyasətlə, həm də təhlükəsizlik məsələləri ilə bağlı əsas məsələlər məruzə edilir. İnsanları narahat edən məlumatlar haqqında mən mətbuatdan da xəbər tutaram, dərhal reaksiya verirəm. Dövlət məmurları və yaxud digər şəxslər, qüsurulara yol verən şəxslər bilirlər ki, Azərbaycanda söz və mətbuat azadlığı imkan verməyəcək ki, onlar işdə hansısa qüsurular buraxsınlar. Ona görə jurnalistlər bəlkə də özləri də bildiyənlər mənim köməkçilərimdir. Buna görə də mən sizə minnətdaram. Əminəm ki, siz gələcəkdə də bütün cəmiyyəti narahat edən, incidən məsələlər haqqında yazacaqsınız, harada hansı ədalətsizlik var, qanunsuzluq var, dərhal operativ reaksiya verəcəksiniz, cəmiyyətin və dövlət orqanlarının diqqətini bu məsələlərə cəlb edəcəksiniz».

Davamı 2-ci səhifədə

Ölkədə bütün sosial layihələr vaxtında və uğurla icra olunur

Prezident İlham Əliyev iyulun 21-də Pirallahı qəsəbəsində bir sıra obyektlərin açılışında və təmələqoyma mərasimlərində iştirak edib.

Əvvəlcə qəsəbənin mərkəzi hissəsində görülmüş işlər və həyata keçiriləcək layihələrlə tanış olan dövlətimizin başçısına məlumat verilirək bildirilib ki, yeni yaranan rayonda müxtəlif nazirlik, komitə və baş idarələrin yerli qurumlarının təşkilatı prosesinə başlanılıb. Qəsəbənin baş planına əsasən, inzibati mərkəz üçün ayrılan ərazidə rayon icra hakimiyyəti, Heydər Əliyev Mərkəzi və Yeni Azərbaycan Partiyası rayon təşkilatı üçün binaların inşası davam etdirilir. Rayonda müxtəlif nazirlik və komitələrin aidiyyəti struktur vahidlərinin yerləşdirilməsinə başlanılıb. Artıq Rayon Polis Şöbəsinin müasir binası istifadəyə verilib. Baş plana uyğun olaraq, Pirallahı qəsəbəsində sahil xətti boyunca sakinlərin və turistlərin istirahətini təmin etmək məqsədilə yeni dənizkənarı bulvarın və çimərliyin salınması nəzərdə tutulub.

Sonra Prezident İlham Əliyev Pirallahı rayonunda baliqçılıq fərması, park, iaşə, oyləncə və istirahət mərkəzini əhatə edən «Nərkənd» kompleksində yaradılan şəraitlə tanış olub, «Nərkənd» layihəsi çərçivəsində yaradılacaq «CMS Properties» MMC-nin baliq-

yetidirmə kompleksində qapalı və açıq tipli fermaların təmələqoyma mərasimində iştirak edib.

Daha sonra dövlətimizin başçısı Pirallahı qəsəbəsinin içməli su təchizatı layihəsinin açılışında iştirak edib. Əvvəlcə rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşən Prezident İlham Əliyev bildirib ki, çox böyük böyük vəsait tələb edən bu layihə sırf sosial xarakter daşıyır: «Su insanın həyatında əsas amillərdən biridir. Su sağlamlıqdır, təmizlikdir və təmiz içməli su əlbəttə ki, hər bir insanın həyatında xüsusi yer tutur. Son illərdə həm Bakıda, həm də demək olar ki, bütün bölgələrdə içməli su layihələri uğurla icra edilir. EBiz Pirallahı rayonunun inkişafı ilə bağlı bütün digər məsələlərə kompleks şəkildə yanaşdıq. Burada bütün infrastruktur məsələləri həll olunur. Gözəl körpü tikilib. Həmin körpünün tikilməsi də bu bölgənin ekoloji vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına hesablanıb. İndi Xəzər dənizinin təbii axını təmin olunub. Əvvəllər burada, dənizdə müəyyən durgunluq var idi. İndi isə bu körpünün altından dəniz suları axır, eyni zamanda, gələcəkdə gəmilərlə, yaxtalarla

Bakıdan buraya gəlmək mümkün olacaq. Körpü də nəhəng bir infrastruktur layihəsidir, uzunluğu 700 metrdir çoxdur. Aeroport yolundan Pirallahıya dördzolaqlı geniş, gözəl yol salınıb. Bu da ən yüksək standartlara cavab verir. İndi bu yolla gəldim, adamın gözünü oxşayır».

Azərbaycan Prezidenti «Pirallahı qəsəbəsinin içməli su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması» layihəsi üzrə görülən işlərin texniki-iqtisadi göstəricilərini əks etdirən stendlərə tanış olub və rayona təmiz içməli suyun verilməsini bildirdən düyməni basıb.

Dövlətimizin başçısı «Pi-

rallahı» Günəş Elektrik Stansiyasının açılışında da iştirak edib və stansiyayı işə salıb. Bildirilib ki, layihənin məqsədi Pirallahı rayonunda əhalinin və sosial obyektlərin yerli alternativ və bərpa olunan enerji mənbələri hesabına enerji ilə təminatından ibarətdir. Ümumi layihə gücü 12/8 MVt olan layihənin icra müddəti 2014-2020-ci illəri əhatə edir. Birinci mərhələdə 2,8 MVt gücündə «Pirallahı» Günəş Elektrik Stansiyası layihəsinin 1,1 MVt-lıq hissəsi üzrə Pirallahı rayonunun şimal-şərq hissəsində iki hektar torpaq sahəsində tikinti-quraşdırma işləri başa çatdırılıb. Hazırda stansi-

ya istismar təlimatına uyğun olaraq test rejimində fəaliyyət göstərir və bu il iyunun 1-i tarixinə 1,5 milyon kVt/s elektrik enerjisi istehsal ediləcək ki, bunun sayəsində 330 min kubmetr təbii qaza qənaət olunub. Qeyd olunub ki, burada ümumilikdə 4400 günəş paneli quraşdırılıb. Layihə çərçivəsində «Bir ev-bir elektrik stansiyası» prinsipi əsasında Pirallahıda 235 nömrəli məktəbdə 25 kVt-lıq günəş elektrik stansiyası quraşdırılıb və Dövlət Agentliyi tərəfindən test rejimində istismar olunur. Növbəti illərdə bu stansiyanın məktəbin balansına verilməsi nəzərdə tutulub.

BU NÖMRƏMİZDƏ

SAHİBKARLAR MƏSULİYYƏTLİ VƏ TƏŞƏBBÜSKAR OLMALIDIRLAR

2

VERGİLƏR NAZİRİ AĞSUDA VƏTƏNDAŞLARI QƏBUL EDİB

3

«TƏHLÜKƏSİZ İMZA»YA MÜRACİƏT EDƏNLƏRİN ƏHATƏ DAİRƏSİ GENİŞLƏNİR

4

MİLLİ MƏTBUATIN YARANMASININ 142-Cİ İLDÖNÜMÜ QEYD OLUNUB

5

Mətbuat işçiləri Azərbaycan dövlətçiliyinə mühüm töhfə verirlər

Əvvəli 1-ci səhifədə

Jurnalistlərin mümkün qədər daha obyektiv olmalarının vacibliyini vurğulayan Prezident İlham Əliyev qələm sahiblərinin, telekanalların bu sahədə məsuliyyət məsələlərinə xüsusi diqqət göstərilməsinin önəmini diqqətə çatdırıb: «Son illərdə mən görürəm ki, Azərbaycan jurnalistikası bu istiqamətdə daha da məsuliyyətli, daha da təmkinli olub. Artıq nadir hallarda hansısa məsuliyyətsiz məlumat, insanları alçaldan, ləyaqətini aşağılayan, təhqiredici yazılara rast gəlmək olar. Bu baxımdan, bizim jurnalistlərimiz bəzi dırnaqarası siyasətçilərdən daha da öndədir. Hesab edirəm ki, jurnalistikamızda bu istiqamətdə müşahidə olunan islahatlar davam edəcək. Biz 1990-cı illərdə jurnalistikamızda hansı meyillərin hökm sürdüyünü yaxşı xatırlayırıq. Biz o vaxt çox üzücü bir mənzərə ilə üzləmişdik. Yəni, bəzi mətbuat orqanlarında təhqir, böhtan və şər amilləri əsas rol oynayırdı. Ancaq indi həm cəmiyyətimiz, həm də jurnalistikamız inkişaf edib. Bu gün jurnalistlərin məsuliyyəti hesab edirik ki, yüksək səviyyədədir, bu gün Azərbaycan jurnalistikasının mütləq əksəriyyəti sağlam jurnalistikadır.

Digər məsələlərə gəldikdə, hesab edirəm ki, jurnalistikamız xarici təsirdən azad olmalıdır, xarici təsir altına düşməməlidir. Azərbaycan getdikcə daha da güclənir, Azərbaycanın rolu nəinki bölgədə, dünyada artır. Bölgədə bizim iştirakımız, razılığımız olmadan heç bir layihə, yaxud siyasi, iqtisadi və digər təşəbbüs reallaşsa bilməz. Biz müstəqil siyasət aparırıq. Ona görə bizim siyasətimiz heç bir kənar qüvvə təsir edə bilməz. Ancaq Azərbaycan daha önəmli ölkə olduğu üçün bizə təsir etmək cəhdləri də artır. Onlar özünü yeni formalarla bürüzə verir. Siyasi hakimiyyətdə təsir etmək mümkün deyil. Yəni, ictimai rəyə, ictimai fikrə təsir etmək cəhdləri çoxalır. Bunu necə etməli? Jurnalistika vasitəsilə. Ona görə Azərbaycan jurnalistikası vətənpərvər olmalıdır. Ölkəmizdə kifayət qədər problemlər, çatışmayan cəhətlər, qüsurlar var. Siz bunları işləyirsiniz və işləndirilməlisiniz. Dövlət orqanlarını, məmurları tənqid edirsiniz, tənqid etməlisiniz.

Biz bundan sonra da çalışmalıyıq ki, Azərbaycan haqqında həqiqətləri dünya ictimaiyyətinə çatdıraq, ölkəmizi daha yaxşı tanısinlar, daha çox hörmət etsinlər

Bu, təbii prosesdir. Ancaq, eyni zamanda, biz hamımız bilməliyik ki, bu, bizim ölkəmizdir. Azərbaycanı bizdən çox sevən insan, ya qurum, ya ölkə yoxdur, ola da bilməz. Ona görə biz özümü xarici təsirdən qorumalıyıq. Gənc nəsli qorumalıyıq ki, daim Azərbaycan müstəqil dövlət kimi inkişaf etsin. Çünki bizim tariximiz əfsuslar olsun elədir ki, biz müxtəlif dövrlərdə müxtəlif dövlətlərin, imperiyaların tərkibində yaşamışıq, müstəqil olmamışıq. Bu, istər-istəməz bizim psixologiyamıza da müəyyən dərəcədə təsir edib.

Bu gün biz müstəqil, azad dövlət və xalq kimi yaşayırıq, ləyaqətlə yaşayırıq. Həmişə belə olmalıdır. Həmişə ölkəmizin taleyi Azərbaycan xalqının əlində olmalıdır. Ona görə özümü xarici təsirdən qorumaq üçün Azərbaycan dövləti çox ciddi və uğurlu siyasət aparır. Deyə bilərəm ki, bizə təzyiqlər, bizi nəyəsə sövq etmək, məcbur etmək cəhdləri kəs-

kin şəkildə aşağı düşüb. O cümlədən, ona görə ki, bu səylərin heç bir nəticəsi yoxdur. Ona görə biz informasiya məkanımızı da qorumalıyıq. Bunu etmək çətindir. Çünki biz bu gün internet dövründə yaşayırıq. Hansısa hər bir yalan, böhtan, təxribat xarakterli məlumat dərhal özünə yer tapır. Ancaq milli jurnalistikamız, Azərbaycan jurnalistikası vətənpərvər olmalıdır, milli maraqlar hər şeydən üstün olmalıdır.

Biz xarici informasiya məkanına çıxışımızı daha da genişləndirməliyik. Bu istiqamətdə yaxşı nəticələr var. Mən xatırlayıram, jurnalistlərlə əvvəlki görüşlərimdə də bunu demişdim. Demişdim ki, daha çox xarici dillərdə saytlar açılın, biz daha çox xarici informasiya məkanına çıxmaq. Bizim işimiz olandır ki, vacib informasiyanı dərhal aparıcı media qurumlarına çatdırmaq. Əvvəllər belə imkanlar bizdə yox idi və bu, bizim üçün problem yaradırdı. Çün-

ki əvvəlki illərdə bizə qarşı koordinasiya edilmiş çox ciddi və çirkin informasiya kampaniyaları aparılırdı ki, guya Azərbaycan geridə qalmış dövlətdir, Azərbaycanda inkişaf, demokratiya yoxdur. Bunun məqsədi bəllidir - həm bizi öz təsiri altına salmaq, nəyəsə məcbur etmək və ümumiyyətlə, ölkə haqqında mənfi imic yaratmaq və ondan sonra öz maraqlarını rahatlıqla təmin etməkdir. Ona görə biz çalışırıq ki, Azərbaycan həqiqətlərini dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq və o qədər də geniş imkanlarımız yox idi. Bu gün bu imkanlar var. Yaxın tarix onu göstərir ki, biz bu istiqamətdə kifayət qədər geniş imkanlara maliklik. Həm dövlət, həm də media orqanları bu istiqamətdə fəal işləyirlər. Məni sevindirən hal odur ki, biz vahid siyasət aparırıq. Çünki dövlət və media milli maraqları müdafiə edir. Çünki ümummilli məsələlərdə heç bir kənar fikir ola bilməz. Ona görə biz bundan sonra da çalışmalı-

yıq ki, Azərbaycan haqqında həqiqətləri dünya ictimaiyyətinə çatdıraq, ölkəmizi daha yaxşı tanısinlar, daha çox hörmət etsinlər. Bizi nə qədər çox tanıyarlarsa, bizə rəğbət də o qədər çox artar».

Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə daha geniş şəkildə çatdırılmasında medianın rolunu yüksək qiymətləndirən Prezident İlham Əliyev hazırda bu sahədə böyük uğurlar əldə olduğunu bildirib: «Əlbəttə, mən görürəm, bilirəm və buna sevinirəm ki, biz Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münasıqəsi ilə bağlı ciddi dönüş yarada bildik. Çünki əvvəlki dövrlərdə vəziyyət belə idi - hökumətlərarası, dövlətlərarası münasibətlərdən, mənim hamkarlarımla çoxsaylı görüşlərimdə hamı bilirdi, etiraf edirdi və xəritəyə baxanda hər şey bəlli idi ki, kim işğalçdır, kim işğalın qurbanıdır. Ancaq bu məlumat demək olar ki, siyasi elitənin inhisarında qalırdı. Xarici ölkələrin media nümayəndələri ya bilməyərək, ya da qəsdən ictimai fikrə bu münasıqə ilə bağlı yalan və təhrif edilmiş informasiyalar ötürürdülər. Burada əlbəttə ki, erməni lobbisinin də böyük rolu var. Çünki onlar hər gün bizim əleyhimizə işləyirlər, hər dəqiqə onlar üçün birinci hədəf Azərbaycandır. Çünki bilirəm ki, Azərbaycan güclənir, Azərbaycanın böyük imkanları var, Azərbaycan dövləti və Azərbaycan xalqı heç vaxt bu işğalla barışmayacaq, öz ərazi bütövlüyünü bərpa edəcək. Ona görə erməni lobbisi və onlara yaxın olan siyasi xadimlər, xüsusilə erməni lobbisinin pulu ilə idarə olunan dırnaqarası siyasətçilər ictimai fikrə Azərbaycanla və Dağlıq Qarabağ münasıqəsi ilə bağlı yalan informasiyalar ötürürlər. Biz bu meylli sındıra bildik. Bu gün həm dövlətlərarası münasibətlərdə, həm ictimai rəydə Azərbaycanın mövqeyi daha çox dəyər qazanır. Təsədüfi deyil ki, mənim son səfərlərim çərçivəsində imzalanan sənədlərdə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münasıqəsi ilə bağlı xüsusi müddəə var və orada göstərilir ki, ölkələrin ərazi bütövlüyü, suverenliyi, sərhədlərin toxunulmazlığı BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələri əsasında həll edilməlidir. Bu, artıq o ölkələrin ictimai fikrində yaranmış dönüşün

təzahürüdür. Əlbəttə ki, biz də, ilk növbədə, çalışırıq və çox ısrarla, təkidlə deyirik ki, sənədlərdə mütləq bu bənd olmalıdır. Yəni, ictimai fikirdə bu dönüş yaradıldı, münasıqə ilə bağlı Azərbaycanın haqq işi, haqlı mövqeyi daha da böyük üstünlük təşkil edir. Düşünürəm ki, mən bundan çox narazıdır, demək olar ki, təşvişdədir, döyüş meydanında məğlubiyyətə uğrayıb, hüquqi müstəvidə bizim mövqeyimiz çox möhkəmdir. Tarixi ədalət də bizim tərəfimizdədir. Çünki Dağlıq Qarabağ və nəinki Dağlıq Qarabağ, indiki Ermənistanın ərazisi də bizim tarixi torpağımızdır. İqtisadi cəhətdən zəif, yoxsul, xarici ianələrlə gücləndirilən Ermənistan ilə bugünkü inkişaf edən güclü Azərbaycanı müqayisə etmək olmaz. Bizim yeganə zəif yerimiz media məkanı idi. Bu zəifliyin təbii səbəbləri var idi. Çünki erməni diasporu aparıcı ölkələrdə, xüsusilə münasıqə ilə bağlı ölkələrdə güclü imkanlara malikdir. Böyük biznes şəbəkələri var. Onlar bəzi siyasətçiləri ələ alırlar. Onlar dövlət qurumlarına s oxulublar və bu imkanlardan istifadə edib münasıqə ilə bağlı öz mövqelərini işləndirirlər. Artıq bu istiqamətdə də dönüş yarandı. Biz gəndirək öz səylərimizi daha da gücləndirək. Həm dövlət qurumları, ictimai qurumlar, media qurumları bu məsələ ilə bağlı vahid siyasət çərçivəsində fəaliyyət göstərəcəklərdir. Bu gün bu, belədir və mən çox istəyirəm ki, bu siyasət daha da gücləndirilsin».

Sonra Azərbaycan Mətbuat Şurasının sədri Əflatun Amaşov 2017-ci ildə «Jurnalistlərin dostu» mükafatının qalibinin müəyyənləşdirilməsi üçün keçirilmiş sorğunun nəticələri barədə iştirakçılara məlumat verib və mükafatı Prezident İlham Əliyevə təqdim edib.

Tədbirin sonunda Prezident İlham Əliyev jurnalistlər üçün inşa ediləcək üçüncü yaşayış binasının təməlini qoyub, binanın texniki-iqtisadi göstəricilərini əks etdirən stendə baxıb. Diqqətə çatdırılıb ki, Azərbaycan Prezidentinin sərəncamına əsasən inşa ediləcək bu binada da 255 mənzil olacaq. Beləliklə, 2010-2017-ci illərdə tikilən istifadəyə verilmiş iki və hazırda təməli qoyulan üçüncü binada mənzillərin ümumi sayı 666-ya çatacaq.

Sahibkarlar məsuliyyətli və təşəbbüskar olmalıdırlar

Azərbaycanda sahibkarlığa dövlət dəstəyi ildən-ilə güclənir. Dövlət başçısı səviyyəsində onlara siyasi və maddi dəstək verilir, fəaliyyətlərinə münbit şərait yaradılır. Son 2 ildə sahibkarlara vergi güzəştlərinin miqyası və digər güzəşt tədbirləri ən yüksək səviyyəyə çatıb. Bu sahədə aparılan yoxlamalar 2015-ci il noyabrın 1-dən 2 il müddətinə dayandırılıb, lisenziya tələb olunan fəaliyyət növlərinin sayı azaldılıb, lisenziyalar müddəti müəyyən edilib, dövlət rüsumunun məbləği Bakıda iki dəfə, regionlarda isə dörd dəfə aşağı salınıb. Bütün bunlarla yanaşı, qanun həmin müddət ərzində bilavasitə vergi yoxlamalarının keçirilməsinə, eləcə də insanların həyat və sağlamlığına, dövlətin təhlükəsizliyinə və iqtisadi maraqlarına təhlükə yaradan hallar üzrə siyahısı müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilən yoxlamaların aparılmasına icazə verir.

Dövlət-özəl sektor birliyi ümumi inkişaf töhfə verir

Prezident İlham Əliyev dövlətin sahibkarlara davamlı qayğısına diqqət çəkərək, qarşı tərəfin də öz məsuliyyətini dərk etməsini, iqtisadi və sosial layihələrdə təşəbbüskar olmasını tövsiyə edir. Dövlətimizin başçısı Nazirlər Kabinetinin 2017-ci ilin birinci yarısının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclasında bildirib ki, hökumət öz imkanları çərçivəsində sahibkarlığın stimullaşdırılmasına dəstək verir, onların asan və rahat fəaliyyətini təmin edir: «Bu gün Azərbaycan yaratmış şərəit nəticəsində yüzlərlə, minlərlə sahibkar öz fəaliyyətini genişləndirir. Bizim sahibkarlarımız böyük imkanlara malikdirlər. Sahibkarların sosial məsuliyyəti də yüksək səviyyədə olmalıdır. Bu şəraiti onlar üçün biz yaratmışıq. Çünki indi Azərbaycanda sabitlik, sürətli inkişaf olmasaydı, bizim sahibkarlar bu qədər inkişaf edə bilməzdilər. Eyni zamanda, dövlət onlara güzəştli şərtlərlə kreditlər verir, onların məsələləri həll olunur. Mən sahibkarlarla dəfələrlə görüşmüşəm. Hər il bir neçə dəfə görüşürəm və tam dəstək göstərilir. On-

lar da öz növbəsində sosial məsuliyyəti dərk etməlidirlər».

Ölkə Prezidenti yaradılmış əlverişli biznes mühiti sayəsində sahibkarların öz gəlirlərini artırıqlarını və əldə etdikləri qazancın bir hissəsini sosial proqramlara yönəltməsinə təqdir edərək, bu faktorun digər üçün nümunə sayır. Qeyd edir ki, ölkənin iqtisadi inkişafında və sosial yüksəlişin təmin olunmasında fəal iştirak edən, milli sosial intibaha öz layiqli töhfəsini verən sahibkarlara dövlətin dəstəyi həz zaman güclü olub, onların geniş və azad fəaliyyəti üçün bütün zəruri tədbirlər görülmüş, eyni zamanda sahibkarlıq subyektlərinin daha əlverişli fəaliyyəti və cəmiyyətin aparıcı qüvvəsi kimi mövqeyinin möhkəmlənməsi üçün davamlı işlər həyata keçirilir. Dövlətin yaratdığı bu imkanlardan istifadə edən ölkə sahibkarları bunun müqabilində milli iqtisadi inkişafın sürətlənməsi üçün səylərini ortaya qoyaraq, ən iri layihələrin reallaşmasına nail olurlar.

Azərbaycan Prezidenti sahibkarların sosial təşəbbüslərinin dövlətin həyata keçirdiyi siyasətin güclənməsinə xidmət etdiyini, nəticədə dövlət-özəl sektor birliyinin ümumi inkişafa töhfə verdiyini müsbət dəyərləndirib. «Qaradağ rayonunda

sahibkarların öz vəsaitləri hesabına 1000 mənzillik şəhərciyin tikilməsi çox yaxşı təşəbbüsdür. Mən bunu böyünürəm, alqışlayıram. Bu, bütün sahibkarlara nümunə olmalıdır. Mən bundan sonra sahibkarların fəaliyyətini, o cümlədən, bu göstəriciyə görə də qiymətləndirəcəyəm», - deyən dövlət başçısı iş adamlarına ən yüksək siyasi və iqtisadi dəstəyin, fiskal-monetar güzəştlərin davam etdiriləcəyini də xatırladı.

Dövlətin maraqları, vətəndaşların təhlükəsizliyi hər şeydən üstündür

Azad biznesə dövlət dəstəyi tədbirlərinin gücləndirilməsi, əsassız yoxlamaların dayandırılması, biznesin qeydiyyatının sadələşdirilməsi və sahibkarların hüquq və mənafələrinin qorunmasına xidmət edən digər təsirli addımların atılmasına baxmayaraq, təəssüf ki, bəzi iş adam-

yını bildirib. Bu hallar onu təsdiq edir ki, hələ də qanunlara hörmət etməyən və öz maraqlarını hər şeydən üstün tutan sahibkarlar az deyil.

İqtisadiyyat Nazirliyindən bildirilib ki, vətəndaşları aldatmaq, keyfiyyətsiz mallar satmaq, istehlakçıların hüquqlarını pozmaq ciddi qanun pozuntusudur və buna qarşı müvafiq tədbirlər görülür və görüləcək. Antiinhisar Siyasəti və İstehlakçıların Hüquqlarının Müdafiəsi Dövlət Xidməti bu istiqamətdə mühüm addımlar atmaqdadır və ticarət və ictimai-iaşə obyektlərinin nümayəndələri, digər sahələrdə çalışan sahibkarlar arasında vətəndaşların hüquqlarının qorunması, qanunlara riayət edilməsi ilə bağlı maarifləndirmə işləri aparılır. Sahibkarlara fəaliyyət göstərmiş sahələrin məsuliyyəti aşılaraq və xatırladılır ki, istehlak bazarında keyfiyyətsiz və təhlükəli malların satışı ilə

yumşaldılmasından öz məqsədləri üçün istifadə etmələrinə vergi orqanlarının aparıcı məşahidələr də təsdiq edir. Son dövrlərin statistikası göstərir ki, bir çox sahələr, o cümlədən ticarət sektoru vergi nəzarəti tədbirlərinin azalmasından sui-istifadə edərək, dövlət büdcəsinə ödənilməli vergilərin məbləğini azaltmağa və bu yolla vergidən yayınmağa çalışırlar. 2016-cı ilin yanvar-mart aylarında 2015-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə nəzarət tədbirlərinin sayı ümumilikdə 64,2%, o cümlədən səyyar vergi yoxlamaları 40%, kameral vergi yoxlamaları 61,2%, operativ nəzarət tədbirləri 92,5% azaldılıb. Bu tədbirlərin azalması fonunda bir sıra fəaliyyət sahələri üzrə daxilolmalarda, o cümlədən pərakəndə ticarət sahəsində 15,4% azalma müşahidə olunub. Bu isə həmin fəaliyyət sahələri üzrə vergi ödəyicilərinin vergi öhdəliklərini könüllü surətdə yerinə ye-

Aparılan təşviqat və maarifləndirmə işlərinə baxmayaraq, xüsusən özəl sektorda çalışan şəxslər hələ də dövlət büdcəsinə ödənişləri tam və vaxtında ödəməyin məsuliyyətini dərk etmək istəmirlər

ləri onlara verilmiş fürsətdən, yoxlamaların dayandırılmasından sui-istifadə edərək müxtəlif yollarla vergidən yayınmağa, yaxud bazara keyfiyyətsiz məhsul çıxarmağa çalışırlar. İqtisadiyyat Nazirliyinin son günlər istehlak bazarında aşkar etdiyi keyfiyyətsiz ərzaq mallarının satışı göstərir ki, bir sıra kiçik və orta məhsulçülər dövlətin etibarından sui-istifadə edir, saxta və keyfiyyətsiz mal istehsal etməyə cəhd göstərir. Vətəndaşlara yararsız qida məhsulları barədə müvafiq orqanlara dərhal xəbər vermələrini tövsiyə edən nazirlik həm ərzaq, həm də qeyri-ərzaq məhsullarının istehsal sahələrində monitorinqlərin davam etdirildiyi

məşğul olan şəxslərə qarşı qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq lazımi tədbirlər görüləcək.

Güzəştlər vergidən yayınmaya səbəb olmalıdır

Dövlətin etibar və etimadından sui-istifadə hallarına vergi ödənişlərində də rast gəlinir. Aparılan təşviqat və maarifləndirmə işlərinə baxmayaraq, xüsusən özəl sektorda çalışan şəxslər hələ də dövlət büdcəsinə ödənişləri tam və vaxtında ödəməyin məsuliyyətini dərk etmək istəmirlər. Şou-biznes nümayəndələri, ticarət və xidmət şəbəkələrində çalışanların vergidən yayınmağa meyilli olmasını və nəzarətin

tirmək istəmədiklərini, vergidən yayınmağa cəhd etdiklərini göstərir.

İqtisadçı-ekspert Vüqar Bayramovun sözlərinə görə, sahibkarlıq fəaliyyəti nə qədər azad və şəffaf xarakter daşısa da, dövlətin iqtisadi maraqlarına ziyan gətirməməli, dövlət büdcəsinə ödənilməli vəsaitlərin yayındırılmasına səbəb olmamalı, ümumi sosial-iqtisadi təhlükəsizliyə maneə yaratmamalıdır. Hər bir sahibkar əldə etdiyi gəlirlərdən dövlət büdcəsinə mütləq mənada vergi ödəməlidir. Başqa sözlə desək, sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxsin yüksək vergi mədəniyyəti olmalıdır.

Elbrus CƏFƏRLİ

Vergilər naziri Ağsuda vətəndaşları qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırıq və tövsiyələrinə uyğun olaraq, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri bölgələrdə vətəndaşları qəbul edir, onların qarşılaşdığı problemlərin həllinə köməklik göstərirlər.

İyul ayının 21-də vergilər naziri Fazil Məmmədov Ağsu şəhərində Ağsu, Qobustan, Şamaxı və Kürdəmir rayonlarından olan vətəndaşları qəbul edib. Qəbulda Vergi Məcəlləsinə edilmiş son dəyişikliklər, vergilərin hesablanması, ödənilməsi, əmək müqavilələrinin

bağlanması, vergi borcları, vergi nəzarəti tədbirləri sahəsində sahibkarların qarşılaşdığı problemlər, əməkhaqqı fondundan ödənilən icbari ödənişlər, vergi ödəyicilərinə göstərilən xidmətlər, vergi orqanlarına işə qəbul, yerli (bələdiyyə) vergilərin toplanması prosesində rast gəlinən müxtəlif çətinliklər və digər məsələlərlə bağlı vətəndaşların müraciətlərinə baxılıb.

Qəbul zamanı qaldırılan problemlərin əksəriyyəti yerində həll olunub, müraciətlərin bir qismi nəzarətə götürülüb, digərlərinin araşdırılması və lazımı tədbirlərin görülməsi ilə bağlı müvafiq tapşırıqlar verilib.

Qəbula gələn vətəndaşlar onlar üçün yaradılmış bu imkandan razılıqlarını bildiriblər.

Güzcəştli vergi tutulan ölkələrdə vergi nəzarəti

Vergi Məcəlləsinin 128.3-cü maddəsində hər il üçün güzcəştli vergi tutulan ölkələrin və ya ərazilərin siyahısının Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən təsdiq edildiyi qeyd olunub. Dövlət başçısının 11 iyul 2017-ci il tarixli 1505 nömrəli fərmanı ilə «Güzcəştli vergi tutulan ölkələrin və ərazilərin siyahısı» təsdiqlənib.

Sənədə əsasən, güzcəştli vergi tutulan 40 ölkə və ərazi müəyyənləşib. Həmin ölkələrə Andorra, Anqila, Antiqua və Barbuda, Aruba, Antil Adaları (Niderland), Baham Adaları, Bəhreyn, Bermud Adaları, Britaniya Vircin Adaları, Beliz, Barbados, Cəbəllütariq, Cersi, Dominika, Honkonq (Çin), Kayman Adaları, Kuk Adaları, Kosta-Rika, Qəmsi, Qrenada, Liberiya, Lixtenşteyn, Maldiv Adaları, Men Adaları, Marşal Adaları, Montserrat, Monako, Makao (Çin), Nauru, Niue, Panama, Palau, Seyşel Adaları, Sent Kits və Nevis, Samoa, Sent Vinsent və Qrenadin, Sent Lusiya, Törks və Kaykos Adaları, Vanuatu və Vircin Adaları (ABŞ) aidir.

Qeyd olunan ölkə və ərazilərdə aparılan əməliyyatlarla vergi nəzarəti mexanizminin qurulması üçün Vergilər Nazirliyi qarşısında mühüm vəzifələr müəyyənləşdirilib. Belə ki, vergi orqanlarına Azərbaycan Respublikası rezidentlərinin güzcəştli vergi tutulan ölkələrdə və ya ərazilərdə (offşor zonalarda) yaradılmış müəssisələrlə əməliyyatlarına səmərəli nəzarət mexanizmlərinin qurulmasına diqqət yetirilir. Bu istiqamətdə qanunvericiliyin tə-

Vergi orqanlarına Azərbaycan Respublikası rezidentlərinin güzcəştli vergi tutulan ölkələrdə və ya ərazilərdə (offşor zonalarda) yaradılmış müəssisələrlə əməliyyatlarına səmərəli nəzarət mexanizmlərinin qurulması tapşırılıb

əssisələrlə əməliyyatlarına səmərəli nəzarət mexanizmlərinin qurulması tapşırılıb. Bu mexanizmlərin təbii qayda ilə formalaşdırılması üçün əməkdaşlıq və koordinasiya tədbirləri aparılmalıdır. Nəzarət mexanizmlərinin qurulması üçün əməkdaşlıq və koordinasiya tədbirləri aparılmalıdır. Nəzarət mexanizmlərinin qurulması üçün əməkdaşlıq və koordinasiya tədbirləri aparılmalıdır.

Vergilər Nazirliyinin Vergi siyasəti və Strateji Araşdırmalar Departamentindən bildirildiyinə görə, «Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişikliklər edilməsi haqqında» 16 dekabr 2016-cı il tarixli 454-VQD nömrəli Qanunla Vergi Məcəlləsinə güzcəştli ver-

gi tutulan ölkələrdə təsis edilmiş (qeydiyyatdan keçmiş) subyektlərə rezidentlər və qeyri-rezidentlərin Azərbaycan Respublikasındakı daimi nümayəndəlikləri tərəfindən birbaşa və ya dolayısı ilə edilən ödənişlərin Azərbaycan mənbəyindən gəlirlərə aid olunmasını və həmin ödənişlərdən ödəmə mənbəyində 10% dərəcə ilə verginin tutulmasını nəzərdə tutan müddəalar daxil edilib. Vergi Məcəlləsinin 13.2.16.14-1-ci və 125.1.9-cu maddələrinin müddəalarına əsasən, Məcəllənin 128-ci maddəsində nəzərdə tutulan güzcəştli vergi tutulan ölkələrdə təsis edilmiş (qeydiyyatdan keçmiş) subyektlərə rezidentlərin və qeyri-rezidentlərin Azərbaycan Respublikasındakı daimi nümayəndəlikləri tərəfindən birbaşa və ya dolayısı ilə edilən ödənişlər Azərbaycan mənbəyindən gəlirlərə aid edilir və bu ödənişlərdən ödəmə mənbəyində 10% dərəcə ilə vergi tutulur.

Qeyd olunduğuna görə, qanunvericiliyi edilməmiş dəyişikliklərlə bağlı qəbul olunan qanunun tələblərindən irəli gələn məsələləri nəzərə alaraq, vergi nəzarəti tədbirləri həyata keçirilməkdədir. Nəzarət tədbirləri zamanı Azərbaycan Respublikası rezidentlərinin güzcəştli vergi tutulan ölkələrdə və ya ərazilərdə (offşor zonalarda) yaradılmış müəssisələrlə əməliyyatlarına səmərəli nəzarət mexanizmlərinin qurulmasına diqqət yetirilir. Bu istiqamətdə qanunvericiliyin tə-

ləblərinə əməl və nəzarət edilməsi məqsədilə nazirliyin aparatının struktur vahidləri, departamentlər, ərazi vergilər departamentləri və idarələrinin baş direktorları və direktorlarına, rayon vergilər şöbələrinin rəhbərlərinə müvafiq tapşırıqlar verilib. Məqsəd offşorlarla bağlı səmərəli vergi nəzarətinin qurulmasını təmin etmək, Azərbaycanın bu sahədə yaxşı təcrübəyə malik olduğunu göstərməkdir. Bu tədbirlər vergi güzcəştli olan xarici ölkələrdə və ya offşor zonalarda Azərbaycan rezidentlərinin fəaliyyətinə nəzarətin gücləndirilməsi ilə yanaşı, şəffaflığın təmin olunmasına öz mühüm töhfəsini verəcək.

E.CƏFƏRLİ

Keyfiyyətli xidmətin əsasını təbliğat-təşviqat tədbirləri təşkil edir

Vergi ödəyicilərinə xidmətin əsasını maarifləndirmə, məlumatlandırma və təbliğat işləri təşkil etdiyi üçün Vergilər Nazirliyi tərəfindən mütəmadi olaraq ödəyicilərin vergi öhdəlikləri, elektron xidmətlər, vergi sahəsində baş verən yeniliklər və s. istiqamətdə maarifləndirmə məqsədilə silsilə tədbirlər həyata keçirilir.

2017-ci ilin əvvəlindən Vergi Məcəlləsinə və digər aidiyyəti normativ aktlara edilən dəyişikliklərlə bağlı 17 istiqamət üzrə sadə formada, misal və nümunələr olan müvafiq məlumat formaları, 13 adda kiçik həcmli bukletlər hazırlanmış, məəcəlləyə edilmiş dəyişikliklərin bilavasitə aid olduğu vergi ödəyicilərinə çatdırılması məqsədilə 23 növ bildiriş, eləcə də ayrı-ayrı fəaliyyət sahələri üzrə 12 adda bildiriş hazırlanaraq vergi ödəyicilərinin elektron qutularına göndərilmişdir.

Maarifləndirmə tədbirləri genişləndirilib

Vergilər Nazirliyinin Vergi ödəyicilərinə xidmət və şəffaf vergi partnyorluğu departamentindən bildirilir ki, Vergi Məcəlləsinə və digər aidiyyəti normativ hüquqi

aktlara edilən dəyişikliklər, nazirlikdə aparılmış struktur islahatları ilə əlaqədar vergi ödəyiciləri ilə vaxtaşırı görüşlər təşkil olunmuşdur. Ümumilikdə yanvar-iyun aylarında vergi orqanları tərəfindən vergi ödəyiciləri ilə 375, bələdiyyələrlə 71, «vergi dostları», şagird, tələbələr və metodiki kabinənlərdə isə 75 olmaqla, ümumilikdə 521 görüş keçirilmişdir. Bu görüşlər ötən ilin müvafiq dövrü ilə (269) müqayisədə 106 və ya 39,4% çox olmuşdur.

Vergi bəyannamələrinin təqdim edilməsi və vergilərin ödənilməsi müddətləri barədə vergi ödəyicilərinin məlumatlandırılması məqsədilə hər ay üzrə «Yaddaş» və «Vergi təqvim» hazırlanaraq Vergilər Nazirliyinin rəsmi internet saytında yerləşdirilmişdir. Bu bəyannamələrin düzgün tərtib edilməsi məqsədilə ümumilikdə 117 min 111 vergi ödəyicisi ilə 147 min 236 vergi bəyannaməsində olan 215 min 787 uyğunsuzluq barədə məlumatlandırma işləri aparılmış və nəticədə mövcud uyğunsuzluqların 18,9%-i aradan qaldırılmışdır.

Fəaliyyət xüsusiyyəti obyektin olmasını tələb edən, lakin obyektin uqotda olmayan vergi ödəyiciləri ilə aparılmış məlumatlandırma işləri nəticəsində 5432 vergi ödəyicisinin qəbul məlumat bazasında olan uyğunsuzluqlar aradan qaldırılmışdır. 1446 təsərrü-

fat subyektinin uqota alınması təmin edilmiş, 757 vergi ödəyicisinin fəaliyyət növü faktiki fəaliyyət növünə uyğun dəyişdirilmiş, 3229 vergi ödəyicisinin isə fəaliyyəti dayandırılmış və ya ləğv edilmişdir. Nəzarət-kassa aparatı (NKA) quraşdırılmalı olan, lakin buna əməl etməyə aktiv obyekt sahibləri ilə aparılmış məlumatlandırma tədbirləri nəticəsində 1433 vergi ödəyicisinin uqot məlumat bazasında mövcud olan uyğunsuzluq aradan qaldırılmışdır. 540 obyekt üzrə NKA uqota alınmış, 47 obyektin fəaliyyət növündə düzəliş edilmiş, 846 obyektin fəaliyyəti dayandırılmış və ya uqotdan çıxarılmışdır. Fəaliyyətinin uzun müddət dayandırılmış vergi ödəyicilərinin fəaliyyətinin bərpası (aktivləşməsi) ilə əlaqədar 26 min 28 vergi ödəyicisi ilə müvafiq məlumatlandırma işləri aparılaraq öhdəlikləri barədə izahatlar verilmişdir.

Riskli vergi ödəyicilərinin fəaliyyəti diqqətdə saxlanılır

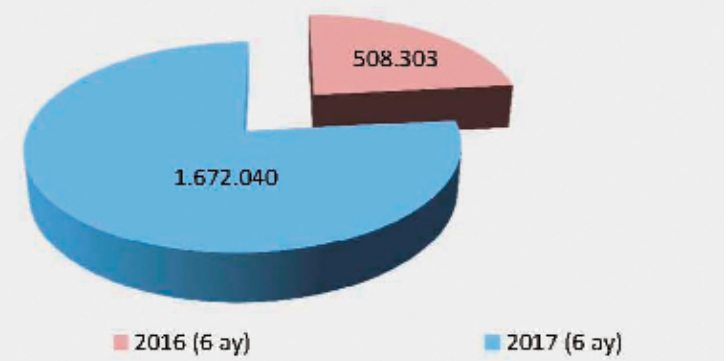
İlin əvvəlindən vergi intizamına əməl olunması baxımından riskli hesab edilən vergi ödəyiciləri ilə də məlumatlandırma və maarifləndirmə işləri davam etdirilmişdir. Yanvar-iyun ayları ərzində vergi bəyannamələrində aşkar edilmiş məlumat xarakterli uyğunsuzluqların aradan qaldırılması, bəyannamələrin düzgün tərtib edilməsi məqsədilə ümumilikdə 117 min 111 vergi ödəyicisi ilə 147 min 236 vergi bəyannaməsində olan 215 min 787 uyğunsuzluq barədə məlumatlandırma işləri aparılmış və nəticədə mövcud uyğunsuzluqların 18,9%-i aradan qaldırılmışdır.

Fəaliyyət xüsusiyyəti obyektin olmasını tələb edən, lakin obyektin uqotda olmayan vergi ödəyiciləri ilə aparılmış məlumatlandırma işləri nəticəsində 5432 vergi ödəyicisinin qəbul məlumat bazasında olan uyğunsuzluqlar aradan qaldırılmışdır. 1446 təsərrü-

fat subyektinin uqota alınması təmin edilmiş, 757 vergi ödəyicisinin fəaliyyət növü faktiki fəaliyyət növünə uyğun dəyişdirilmiş, 3229 vergi ödəyicisinin isə fəaliyyəti dayandırılmış və ya ləğv edilmişdir. Nəzarət-kassa aparatı (NKA) quraşdırılmalı olan, lakin buna əməl etməyə aktiv obyekt sahibləri ilə aparılmış məlumatlandırma tədbirləri nəticəsində 1433 vergi ödəyicisinin uqot məlumat bazasında mövcud olan uyğunsuzluq aradan qaldırılmışdır. 540 obyekt üzrə NKA uqota alınmış, 47 obyektin fəaliyyət növündə düzəliş edilmiş, 846 obyektin fəaliyyəti dayandırılmış və ya uqotdan çıxarılmışdır. Fəaliyyətinin uzun müddət dayandırılmış vergi ödəyicilərinin fəaliyyətinin bərpası (aktivləşməsi) ilə əlaqədar 26 min 28 vergi ödəyicisi ilə müvafiq məlumatlandırma işləri aparılaraq öhdəlikləri barədə izahatlar verilmişdir.

Vergilər nazirinin 15.05.2017-ci il tarixli əmri ilə təsdiq olunmuş «Əmək mənasızlığına vergi nəzarətinin gücləndirilməsi və bu sahədə görülməli işlərin koordinasiya təşkilinə dair Tədbirlər Planı»nın icrası ilə əlaqədar ən

Çağrı Mərkəzi tərəfindən vergi ödəyicilərinin məlumatlandırılması üçün göndərilən SMS-lər

Bu ilin ilk yarısında vergi ödəyicilərinə xidmət strukturları tərəfindən hesab dövründə 39 min 43 vergi ödəyicisinin ünvanlı xidmət göstərilməsi, bu da ötən ilin müvafiq dövrü ilə (7120) müqayisədə 5,5 dəfə çoxdur

çox riskin olması ehtimal edilən əməkdaşlıq və koordinasiya tədbirləri aparılmalıdır. Nəzarət mexanizmlərinin qurulması üçün əməkdaşlıq və koordinasiya tədbirləri aparılmalıdır. Nəzarət mexanizmlərinin qurulması üçün əməkdaşlıq və koordinasiya tədbirləri aparılmalıdır.

2017-ci ilin yanvar-iyun ayları ərzində Vergilər Nazirliyinin Çağrı Mərkəzi tərəfindən vergi ödəyicilərinin məlumatlandırılması üçün 1.672.040 SMS, o cümlədən vergi ödəyicilərinin istəyi ilə iki-tərəfli mesaj xidmətinin istifadəçilərinin 641 min 952 SMS göndərilmişdir.

Aytən NƏBİYEVƏ

RƏQƏMLƏRİN DİLİ İLƏ

2017-ci ilin ilk yarısında:

- Ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə Azərbaycanda kompüter və elektron məhsullarının istehsalı **75,7%**, elektrik avadanlıqlarının istehsalı isə **84,2%** artıb.
- Dəniz nəqliyyatı ilə daşınan yüklərin həcmi **3937,1 min** ton təşkil edərək əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən **49,9%** artıb, sərnişin daşınmasında isə **21,3%** artım qeydə alınıb.
- İnşaat sektorunda işçilərin orta siyahı sayı əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 1,0% artaraq **93,8 min** nəfər olub, orta aylıq əməkhaqqı isə **821,4 manat** təşkil edib.
- Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına görə, xarici müəssisə və təşkilatlar tərəfindən əsas kapitala **4 milyard 282,7 milyon manat** vəsait yönəldilib.
- Ölkədə toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabı istehsalı sahələrində **106,3 milyon manat** dəyərində məhsul istehsal olunub.
- Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına görə, 2016-cı ilin eyni dövrü ilə müqayisədə Azərbaycanda yük daşınmasında **2%**, sərnişin daşınmasında isə **34,5%** artım müşahidə olunub.

Türkiyə və Azərbaycanın işgüzar dairələri bir arada...

Türkiyə Xarici İqtisadi Əlaqələr Şurasında (DEİK) Türkiyə-Azərbaycan iktisadi əlaqələrində əmək üçün hər iki ölkənin işgüzar dairələrinin iştirak etdiyi yüksək səviyyəli tədbir keçirilib.

Hər il keçirilən və sayca altıncı olan bu toplantı DEİK-in Türkiyə-Azərbaycan Biznes Şurasının sədri Səlcuk Akat, Avropa Azərbaycan Cəmiyyətinin (TE-AS) Türkiyə Nümayəndəsi Rəna Rzayeva və «Paşa Bank Türkiyə»nin Baş Meneceri Cənk Eynəhan tərəfindən təşkil olunub. Avropa-Azərbaycan Cəmiyyətinin verilmə məlumatına görə, tədbir təşkilatlarının hər biri öz mürəzzə və təqdimatında iki ölkə ara-

sında ticarətin indiki vəziyyəti, inkişafı və əməkdaşlığın genişləndirilməsi üçün mövcud potensialdan söhbət açıb.

Tədbiri giriş sözü ilə açan Səlcuk Akat DEİK-in məqsədinin Türkiyə və Azərbaycan arasında iktisadi əlaqələrinin daha da gücləndirilməsinə yönümlü olduğunu vurğulayıb və DEİK-in ötən il ərzində həyata keçirdiyi müxtəlif layihələr barədə danışıb. Akatın proqnozlarına görə, 2020-ci ildə Türkiyədə Azərbaycan sərmaçılığının səviyyəsi 20 milyard ABŞ dollarına çatacaq. Bu, əsasən, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti tərəfindən həyata keçirilən tədbirlər hesabına baş verəcək. Cənk Eynəhan qeyd edib ki, iki ölkə arasında iqtisadi və sosial tərəfdaşlıq genişləndiyindən, «Paşa Bank» re-

gionun maliyyə körpüsünə çevrilib. Natiqin Azərbaycan iqtisadiyyatına dair hesabatında sərmaçılıq yatırımı mühtəsinin genişləndirilməsi üçün həyata keçirilmiş müxtəlif islahat paketləri də müzakirə olunub.

Rəna Rzayeva çıxışında Azərbaycanın müxtəlif biznes imkanlarının Avropada təbliğində töməsinə töhfə verdiyini qeyd edib. Qeyd edib ki, Azərbaycan Türkiyə enerji sahəsindəki işgüzar əlaqələrinin çox güclü zəminə malik olmasına baxmayaraq, qeyri-neft sektorları olan turizm, aqrobiznes və logistika sahələrində də böyük əməkdaşlıq potensialı var. O, Türkiyə ilə Azərbaycan arasında strateji tərəfdaşlığın DEİK-in fəaliyyəti nəticəsində daha yeni səviyyəyə çatacağına ümidvar olduğunu bildirib.

Vergi ödəyicisinin sualı var...

Samira Musayeva

Vergilər Nazirliyinin Vergi siyasəti və strateji araşdırmalar departamentinin baş direktoru vergi ödəyicilərinin suallarına cavab verir

Ödəmə mənbəyində verginin tutulması

Rezident müəssisənin ona göstərilən xidmətlərlə bağlı Monakoda təsis olunmuş şirkətə etdiyi ödənişlər ödəmə mənbəyində hansı vergilərə cəlb olunur?

Vergi Məcəlləsinin 13.2.16.14-1-ci maddəsinə əsasən, həmin Məcəllənin 128-ci maddəsində nəzərdə tutulan güzəştli vergi tutulan ölkələrdə təsis edilmiş (qeydiyyatdan keçmiş) subyektlərə rezidentlərin və qeyri-rezidentlərin Azərbaycan Respublikasındakı daimi nümayəndəlikləri tərəfindən birbaşa və ya dolayısı ilə edilən ödənişlər Azərbaycan mənbəyindən gəlirlərə aid edilir.

Vergi Məcəlləsinin 125.1.5-ci maddəsinin müddəalarına əsasən, qeyri-rezidentin həmin Məcəllənin 13.2.16-cı maddəsi ilə Azərbaycan mənbəyindən əldə olunan gəliri kimi müəyyən edilən və qeyri-rezidentin Azərbaycan Respublikasının ərazisindəki daimi nümayəndəliyinə aid olmayan işlərin görülməsindən və ya xidmətlərin göstərilməsindən əldə edilən digər gəlirlərdən ödəmə mənbəyində xərclər çıxılmadan 10 faiz dərəcə ilə vergi tutulur.

Vergi Məcəlləsinin 125.1.9-cu maddəsində qeyd olunur ki, həmin Məcəllənin 13.2.16.14-1-ci maddəsində göstərilən ödəmələr ödəmə mənbəyində 10 faiz dərəcəsi ilə vergiyə cəlb olunur.

Vergi Məcəlləsinin 128.2-ci maddəsinə görə, güzəştli vergi tutulan xarici ölkə dedikdə,

vergi dərəcəsi bu Məcəllədə müəyyən edilmiş dərəcədən 2 dəfə və ya daha çox aşağı olan və maliyyə məlumatını, yaxud əmlakın faktiki sahibi və ya gəlir (mənfəət) götürən barədə siri qorumaq imkanı verilmiş şirkətlər haqqında məlumatın məxfiliyinə dair qanunun mövcud olduğu ölkə başa düşülür.

Vergi Məcəlləsinin 128.3-cü maddəsinə əsasən, hər il üçün güzəştli vergi tutulan ölkələrin və ya ərazilərin siyahısı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən təsdiq edilir. Bu il üçün güzəştli vergi tutulan ölkələrin və ərazilərin siyahısı dövlət başçısının 2017-ci il 11 iyul tarixli 1505 nömrəli fərmanı ilə təsdiq edilmişdir.

Qeyd olunanlara əsasən:

Adıçəkilən fərmanla güzəştli vergi tutulan ölkə kimi müəyyən edilmiş Monakoda təsis edilmiş şirkət ilə bağlanmış müqavilə əsasında rezident müəssisə tərəfindən həyata keçirilən ödənişlərdən Vergi Məcəlləsinin 125.1.5-ci maddəsinə əsasən ödəmə mənbəyində 10 faiz dərəcə ilə vergi tutulmaqla yanaşı, Vergi Məcəlləsinin 125.1.9-cu maddəsinə uyğun olaraq, 10 faiz dərəcə ilə vergi hesablanıb dövlət büdcəsinə ödənilməlidir.

«Təhlükəsiz imza»ya müraciət edənlərin əhatə dairəsi genişlənir

Dünya ölkələri üzrə informasiya texnologiyalarının inkişafı ənənəvi xidmətlərin elektronlaşmasına, eləcə də yeni elektron xidmətlərin istifadəyə verilməsinə gətirib çıxarıb. Belə xidmətlərin istifadəsində isə təhlükəsizlik məqsədilə virtual formada imzalama xidmətinin tətbiqi vacib məsələlərdən idi və bu, artıq dünyanın əksər ölkələrində, o cümlədən Azərbaycanda adi hal kimi qəbul olunur...

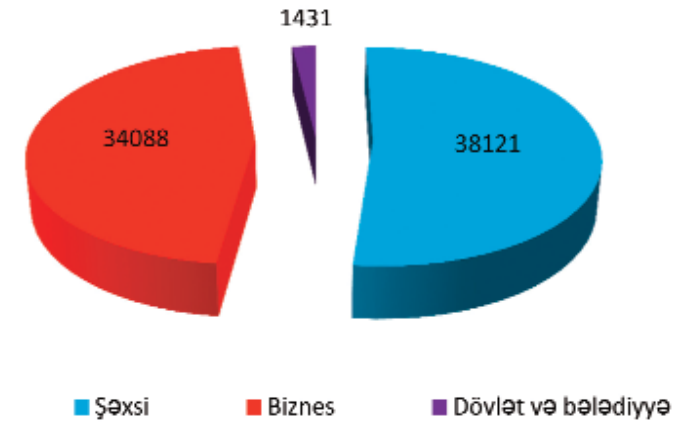
Azərbaycan brendinə çevrilən «Asan imza»...

2013-cü ildən ölkəmizdə tətbiq edilən, Vergilər Nazirliyi və mobil operator tərəfindən verilən, elektron xidmət istifadəçisinin autentifikasiya

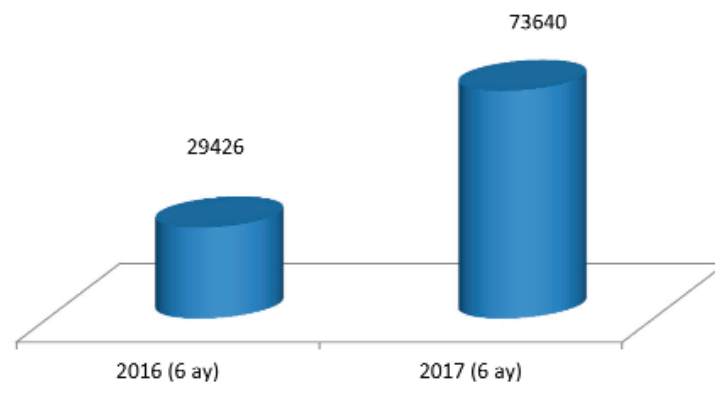
silə bəyan edilməsi, əmək müqavilələri haqqında bildirişlərin qeydiyyatı, abituriyentlərin onlayn qeydiyyatı və s. həyata keçirilir. Bu yarımlarda istifadəyə verilən, istənilən vacib sənədin elektron şəkildə imzalanmasının mümkün olduğu vahid «AsanDoc.az» portalı dövlət müəssisələri və banklarla rahat və hüquqi baxımdan qanuni olan əlaqənin təmin olunmasına, eləcə də özəl şirkətlər arasında sənəd dövriyyəsi prosesinin sadələşdirilməsinə imkan yaradır.

Vergilər Nazirliyinin Asan Sertifikat Xidmətləri Mərkəzi tərəfindən 2013-cü ildən indiyədək 329 min 176 «Asan imza» sertifikatı verilib. Bu ilin 6 ayı ərzində təqdim olunmuş sertifikatların sayı isə 73.640 təşkil edib. Bu da ötən ilin

2017-ci ilin 6 ayı ərzində verilmiş "Asan imza" sertifikatlarının bölgüsü

Verilmiş "Asan imza" sertifikatlarının sayı

siyasını, sənədin elektron imzalanmasını və imzalayan şəxsin şəxsiyyətinin müəyyən olunmasını təmin edən «Asan imza» (Mobil ID) xidməti bu gün bütün mövcud e-xidmətlərdən istifadəni mümkün edir. «Asan imza» dövlət və özəl elektron xidmətlərə təhlükəsiz əlçatanlığı təmin edir və qanunvericilik səviyyəsində ümummilliyetə bərabər tutulur. «Asan imza» ilə haker hücumuna məruz qala biləcək və ya pozula biləcək parol məlumat bazaları mövcud deyil.

Bu gün Azərbaycanda «Asan imza»nın köməyi ilə elektron vergi bəyannamələrinin təqdim olunması, malların və transsəhəd vasitələrinin elektron gömrük vasitə-

müvafiq dövrü ilə (29.426) müqayisədə 2,5 dəfə çoxdur. Həmin sertifikatlardan 38.121-i şəxsi, 34.088-i biznes, 1431-i isə dövlət və bələdiyyə tipli sertifikatlardır.

Elektron imza əməliyyatlarının sayı artıb

Elektron imza virtual mühit istifadəçisinin şəxsiyyətini müəyyənləyən vasitələrdən biridir. Elektron sənəd mübadiləsinin təsdiqləyici elementi kimi, elektron imza virtual məkanın prosesin təhlükəsiz və çəvik icrasını təmin edir. Ölkəmizdə «Elektron imza» sertifikatlarının sayının artması ilə yanaşı, onun istifadə miqyası da genişlənməkdədir. Məlumat Hesab-

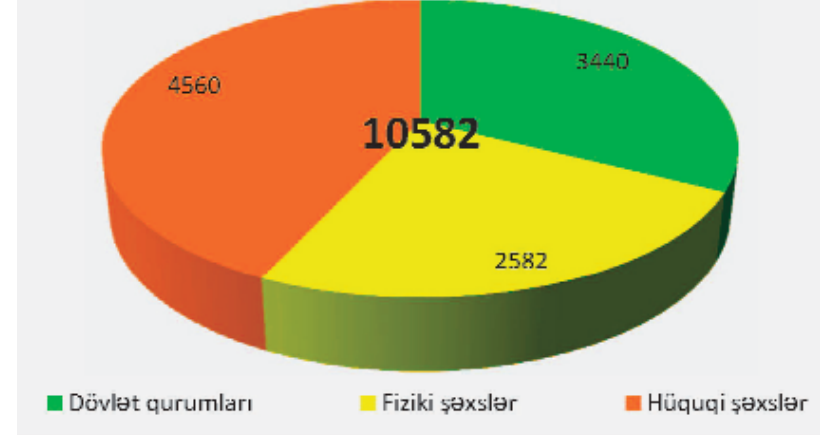
lama Mərkəzinin Milli Sertifikat Xidmətləri Mərkəzinin açıqlamasına görə, bu ilin 6 ayı ərzində istifadəyə verilmiş «Elektron imza» sertifikatlarının sayı 10 min 582-yə çatıb. Onlardan dövlət qurumlarının payına 3440, fiziki şəxslərin payına isə 2582, hüquqi şəxslərin payına isə 4560 sertifikat düşür. Son bir ayda istifadəyə verilmiş «Elektron imza» sertifikatlarının sayı isə 3 minə yaxın olub.

«Elektron imza» sertifikatlarının istifadəyə verildiyi gündən 1 iyul tarixinədək olan statistika əsasən, dövlət qurumları üzrə 69 min 422, fiziki şəxslər üzrə 19 min 792, hüquqi şəxslər üzrə isə 21 min

tifadəyə verilib.

Elektron imza vasitəsilə həyata keçirilmiş əməliyyatların sayı da artmaqda davam edir. Bu günə qədər dövlət qurumları tərəfindən 18.858.500, hüquqi və fiziki şəxslər üzrə isə 4.777.203 olmaqla, ümumilikdə 23.635.703 autentifikasiya və elektron imza əməliyyatı aparılıb. 2017-ci ilin ilk 6 ayı ərzində isə aparılan əməliyyatların sayı 5.782.910 olmuşdur ki, bu da ümumi əməliyyatların təqribən 24,47%-i deməkdir. Onlardan dövlət qurumlarının payına 4.062.106, hüquqi və fiziki şəxslərin payına isə 1.720.804 autentifikasiya və elektron imza əməliyyatı düşür.

6 ay ərzində istifadəyə verilmiş "Elektron imza" sertifikatlarının sayı

584 olmaqla, ümumilikdə 110 min 798 «Elektronimza» sertifikatı is-

A.NƏBİYEV

Güzaştli kreditlər sahibkarlıq subyektlərinin inkişafını stimullaşdırır

Ölkəmizdə aparılan iqtisadi inkişaf siyasətinin başlıca istiqamətlərindən biri özəl sektorun hertərəfli dəstəklənməsi, onun daha da genişlənməsi üçün əlverişli mühitin yaradılması, bu sahədə müxtəlif yardım və təşviq mexanizmlərinin tətbiqi edilmişdir. Sahibkarlığın, xüsusilə kiçik sahibkarlığın inkişafına və əhalinin işgüzarlıq fəaliyyətinin artırılmasına maliyyə dəstəyinin verilməsi məqsədilə yaradılmış Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun (SKMF) vəsaitlərinin istifadə qaydaları Azərbaycan Respublikası Prezidentinin

verilmiş vəsaitlərin səmərəli və təyinatı üzrə istifadəsinə nəzarət etmək, bu məqsədlə monitorinqlərin keçirilməsi qaydalarını müəyyən edərək ibarətdir.

Fondun vəsaiti hesabına sahibkarlıq subyektlərinin xarici iqtisadi fəaliyyətinin genişləndirilməsinə göstərilən yardımın və ölkədə sahibkarlığın bazar infrastrukturalarının formalaşmasına və inkişafına köməyin nəticəsidir ki, hazırda regionlarda istehsal və emal sahələrinin inkişaf etdirilməsi istiqamətində, həmçinin turizmin inkişafına yönəldilən kreditlərin həcmində artım müşahidə olunur.

Bu ilin ilk yarısında SKMF tərəfindən 690 layihənin maliyyələşdirilməsinə 63 milyon 258 min manat həcmində güzəştli kredit ayrılıb

2011-ci il 13 oktyabr tarixli fərmanı ilə daha da təkmilləşdirilmişdir.

Kiçik və orta sahibkarların maliyyə vəsaitlərinə olan tələbatın ödənilməsinin real mənbəyi kimi sahibkarlığa dövlət maliyyə yardımı mexanizmi formalaşdırılmışdır ki, bu da əsas etibarilə SKMF-nin vəsaiti hesabına güzəştli maliyyələşmə mexanizmlərinin tətbiqi ilə səciyyəlidir. Fondun əsas vəzifələri Azərbaycan Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafının prioritet istiqamətləri üzrə sahibkarlıq subyektlərinin investisiya layihələrinin qanunvericiliyə uyğun qaydada maliyyələşdirmək, maliyyə bazarlarından ehtiyatların cəlb olunması üçün tədbirlər görmək və uyğun kredit mənbələrini formalaşdırmaq, sahibkarlıq subyektlərinin maliyyələşdirilməsi üçün

2017-ci ilin birinci yarısında SKMF tərəfindən 690 layihənin maliyyələşdirilməsinə 63 milyon 258 min manat həcmində güzəştli kredit ayrılıb. Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı ilə bağlı layihələrə 37 milyon 915 min manat ayrılıb ki, bu da cəmi kreditlərin 60%-ni təşkil edir. Müxtəlif sənaye məhsullarının istehsalı ilə bağlı üzrə 21 layihənin maliyyələşdirilməsinə isə 21 milyon 736 min manat verilmişdir (kreditlərin 34,4%-i). Bundan başqa, turizmin inkişafı üzrə 2, xidmət sahələrinin inkişafı üzrə isə 1 layihə maliyyələşdirilmişdir. Kiçik həcmli kreditlər 659 layihəyə, böyük həcmli kreditlər isə 18 layihəyə ayrılıb. 13 layihə üzrə 3 milyon 420 min manatlıq orta həcmli kredit verilmişdir.

FƏXRİYYƏ

Daşınmaz əmlakın elektron qeydiyyatı şəffaflığı təmin edir

Ölkəmizdə daşınmaz əmlakın qeydiyyatı sahəsində əlçatanlıq və şəffaflıq prinsipləri təmin edilməklə vətəndaşlara yüksək səviyyəli xidmət göstərilir. Təsədüfi deyildir ki, "Doing Business"-in hesabatında Azərbaycan daşınmaz əmlakın qeydiyyatı üzrə 190 ölkə arasında 82.52 balla 22-ci yerdə qərarlaşıb. Bu sahədə prosedurların sadələşdirilməsi, optimallığın artırılması istiqamətində Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi (ƏMDK) müasir çağırışlara uyğun olaraq, müxtəlif yeniliklər tətbiq edir.

Elektron çıxarışlar

Komitədən verilən məlumata görə, yeniliklərdən biri daşınmaz əmlakın dövlət reyestrində çıxarışların əhaliyə elektron formada təqdim edilməsidir. Bununla da vətəndaşlar daşınmaz əmlaklarına dair sənədi, öz arzusuna uyğun olaraq, elektron və ya kağız formada əldə edə bilər. Əmlak sahibi müvafiq idarəyə gəlmədən Elektron Hökumət Portalında yaradılan şəxsi kabinetindən istifadə etməklə elektron formada çıxarışını ala bilər. Qeydiyyat haqqında daşınmaz əmlakın dövlət reyestrindən elektron imza ilə təsdiqlənən çıxarış Elektron Hökumət Portalında yerləşdirilir və portal vasitəsilə hüquq sahibi tərəfindən elektron üsulla əldə edilir. Kağız formada

Ən maraqlı və mühüm yeniliklərdən biri də çıxarışların, eləcə də digər arayışların xarici ölkələrdə əldə edilməsinin mümkün olmasıdır. Bu proses rahatlıqla yanaşı, vətəndaşın vaxtını daha səmərəli planlaşdırmağa imkan verir. Çıxarışların elektron müstəviyə keçməsi ayrı-ayrı dövlət qurumları tərəfindən verilən aidiyyəti sorğuların cavablandırılması, əhalinin əmlakları üzərində əməliyyatların aparılması işini daha da yüngülləşdirir və optimallaşdırır.

Elektron arxiv və rəqəmsal məlumat bazası

Daşınmaz əmlakın elektron qeydiyyatı üçün ən vacib şərtlərdən biri elektron arxivin və rəqəmsal

əmlaklar üzərində əvvəllər yaranmış hüquqlar üzrə 1.5 milyondan artıq əmlak dair kağız formada olan sənədlər və texniki sənədlərdən əldə edilmiş elektronlaşdırılaraq, Milli Qeydiyyat Sistemini elektron məlumat bazasına daxil edilmişdir.

Əmlakın qeydiyyatı kalkulyatoru

Daşınmaz əmlakın qeydiyyatı sahəsində şəffaflıq və vətəndaşların məmnunluğunu təmin etmək məqsədilə ƏMDK tərəfindən «Əmlakın qeydiyyatı kalkulyatoru» istifadəyə verilib. Onun sayəsində vətəndaşlar əmlaklarının sənədləşdirilməsi prosesində dövlət rüsumu və xidmət haqqı barədə elektron qaydada əvvəlcədən məlumat ala bilərlər. Bura mənzilin, fərdi evin, torpaq sahələrinin qeydiyyatı ilə bağlı çıxarışın alınması, texniki pasportun əldə edilməsi, əmlakla bağlı sənəd və məhdudlaşdırıcı arayışlar, əmlakın qabaqcadan qeydiyyatı, yüklülükdən azad etmə, daşınmaz əmlakın ünvan təyin edilməsi, ünvan məlumatlarının verilməsi xidmətləri aiddir. Bu da, öz növbəsində, daşınmaz əmlakın dövlət qeydiyyatı sahəsində göstərilən xidmətlərin daha da sadələşdi-

bağlı digər hüquqi əməliyyatları aparmağa daha rəşional imkanlar yaradır.

Onu da qeyd edək ki, qısa müddət ərzində elektron kalkulyatorun istifadə edənlərin sayı 20 minə yaxınlaşıb.

Qabaqcadan qeydiyyat

Daşınmaz əmlakın qeydiyyatının səmərəsinin və əhaliyə verdiyi faydanın artırılması məqsədilə tətbiq olunan qabaqcadan qeydiyyat mexanizmi - əmlakın tikintisinin hələ başa çatmadığı halda, müvafiq sənədlər əsasında həmin tikinti şirkətinə ödədiyi məbləğə bağlı rəsmi hesablaşmaların aparılmasını təmin edir, bu sahədə vergidən yayınmaq üçün edilən - evin məbləğinin bilərəkdən az göstərilməsi kimi hallar aradan qaldırılır. Bundan başqa, bu mexanizmin tətbiqi vətəndaşlara ipoteka ilə mənzil sahibi olmaq imkanı da yaradır.

Qeyd olunanlarla yanaşı, ƏMDK tərəfindən daşınmaz əmlakın qeydiyyatı sahəsində prosedurların sadələşdirilməsi istiqamətində işlər aparılır. Daşınmaz əmlak üzərində mülkiyyət hüququnun dövlət qeydiyyatına alınması barədə çıxarışın verilmə müddəti 10 iş gününə endirilib, ipoteka qeydiyyatı isə 3-5 gün ərzində həyata keçirilir. Komitədən bildirildiyinə görə, ümumilikdə 2017-ci ilin ötən dövrü ərzində ölkə üzrə 93 min 302 daşınmaz əmlak obyektinin mülkiyyət hüquqlarının qeydiyyatına alınıb, bu göstəricinin 28 min 348-i ilkin, 64 min 954-ü isə təkrar qeydiyyatı aid olub.

AYTƏN

Milli mətbuatın yaranmasının 142-ci ildönümü qeyd olunub

İyulun 22-də Azərbaycan milli mətbuatının yaranmasının 142-ci ildönümü və fərdi jurnalist yazıları müsabiqəsinin qaliblərinin mükafatlandırılması mərasimi keçirilib. Dövlət himninin səsləndirilməsi ilə başlayan tədbirdə çıxış edən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kənd Təsəvvürü İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun (KİVDF) icraçı direktoru Vüqar Səfərlı iyulun 20-də Azərbaycan Prezidentinin iştirakı ilə jurnalistlər üçün tikilən binada 255 jurnalın mənzillərini verildiyini diqqətə çatdırıb və bu humanist addımın ölkə ictimaiyyəti tərəfindən böyük rəğbətlə qarşılandığını deyib. Qeyd edib ki, bu, dövlətimizin başçısının mətbuata yüksək diqqət və qayğısının göstəricisidir.

V.Səfərlı bildirib ki, 2009-cu ildə Azərbaycan Prezidentinin sərəncamı ilə yaradılan KİVDF ölkəmizdə mətbuatın inkişafı istiqamətində bir sıra layihələr, yazı müsabiqələri keçirir. Təsəvvüfi deyil ki, indiyədək çap mediasının maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi məqsədilə dövlət büdcəsindən ümumilikdə 31 milyon manatdan çox vəsait ayrılıb. Milli mətbuatın 142-ci ildönümü münasibətilə keçirilən yazı müsabiqəsinə 147 yazının təqdim olunduğunu vurğulayan V.Səfərlı məlumat verib ki, müsabiqədə 69 KİV iştirak edib, ümumilikdə, 19 istiqamətli hər biri üzrə 6 qalib müəyyənləşdirilib. İcraçı direktor müsabiqənin qaliblərini, eləcə də Azərbaycan mətbuat-

İlham Əliyevin bu tövsiyələrini birmənalı şəkildə qəbul edib və onları əsas prinsip kimi öz fəaliyyətlərində nəzərə alırlar.

Milli mətbuatın 142-ci ildönümü ərfəsinə 255 jurnalistin yeni mənzillərlə təmin olunduğunu vurğulayan Əli Həsənov bildirib ki, bu hadisənin sevincini onlardan daha çox bu nəci təşəbbüsün müəllifi Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev yaşayıb. Mənzillərin bölgüsü zamanı Azərbaycan jurnalistikasında əmə-

keçirildiyini bildiren Əli Həsənov deyib: «Azərbaycan dövlətinin sosial sahədə nəzərdə tutduğu proqramların, layihələrin heç biri təxirə salınmayıb. Son dövrdə qaçqınların və məcburi köçkünlərin problemlərinin həllində, Birinci vitse-prezident xanım Mehriban Əliyeva başda olmaqla, ciddi fəaliyyət həyata keçirilir. Ümumiyyətlə, son dövrdə ölkəmizdə həyata keçirilən təşəbbüslər Azərbaycan mediası tərəfindən birmənalı şəkildə müsbət qarşılanır, dəstəklənir. Azərbay-

Dövlətimizin başçısının proqram xarakterli çıxışı həm Azərbaycan Mətbuat Şurasının, həm jurnalistlərin, həm də redaksiyaların, ümumilikdə, Azərbaycan jurnalistikasının gələcək fəaliyyətinin təməl prinsiplərini təşkil edir

nn bütün təmsilçilərini təbrik edib.

Tədbirdə çıxış edən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi, professor Əli Həsənov qeyd edib ki, builki bayram jurnalistləri üçün iqtisadi əlamətdardır. İki gün əvvəl mətbuatın dostu, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin jurnalistlərlə görüşünün uzun müddət xatırlanacağını vurğulayan Əli Həsənov deyib ki, dövlətimizin başçısının proqram xarakterli çıxışı həm Azərbaycan Mətbuat Şurasının, həm jurnalistlərin, həm də redaksiyaların, ümumilikdə, Azərbaycan jurnalistikasının gələcək fəaliyyətinin təməl prinsiplərini təşkil edir. Qeyd olunub ki, dövlətimizin başçısı həmin görüşdə milli jurnalistikamızın inkişafının əsas istiqamətləri, milli maraqların qorunması ilə bağlı dövlətin yürütdüyü siyasətə dəstək verilməsi, Azərbaycan hökumətinin dünyaya çatdırılması və digər mühüm məsələlərlə bağlı dəyərli tövsiyələr verib. Azərbaycan mediasında bütün sağlam jurnalistlər Prezident

yi olan veteran jurnalistlərin də diqqətə alındığını xatırlayan Prezidentin köməkçisi deyib: «Təəssüf ki, bir sıra veteran jurnalistlərə, bu gün fəaliyyət göstərən və ehtiyacı olanlara mənzil ayıra bilmədik. Onlar növbəti binada mənzillə təmin olunacaqlar».

Azərbaycan mətbuatının yaranmasının 142-ci ildönümünün əlamətdar hadisələrlə müşayiət olunduğunu qeyd edən Əli Həsənov deyib: «Prezident İlham Əliyev jurnalistlər üçün üçüncü binanın təməlini qoydu. Həmin binanın inşasının başa çatdırılması üçün dövlətimizin başçısı maksimum üç il vaxt verdi. Çalışacağı ki, həmin bina iki ilə hazır olsun. Əgər bu, mümkün olmasa, bina 2020-ci ildə istifadəyə veriləcək».

Azərbaycanda əsaslı iqtisadi islahatların aparılması, qeyri-neft sektorunun inkişafı, əhəlinin sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması, yoxsulluğun, işsizliyin təmmilə aradan qaldırılması istiqamətində Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə genişmiqyaslı fəaliyyətin həyata

can Prezidentinin siyasətinin təməlinə Azərbaycan xalqı dayanır. Azərbaycan dövləti xalqın iradəsinə söykənərək bütün sahələrdə uğurlu fəaliyyət həyata keçirir. Əminlik ki, bunun nəticəsində xalqımız daim əmin-amanlıq şəraitində yaşayacaq».

Çıxışlardan sonra fərdi jurnalist yazıları müsabiqəsinin qaliblərinə mükafatlar təqdim edilib. Tədbirdə, həmçinin, müxtəlif KİV-lərin təmsilçilərinə və dövlət qurumlarının mətbuat xidmətlərinin rəhbərlərinə hədiyyələr təqdim olunub. Mətbuat Şurasının sədri, Milli Məclisin deputatı Əflatun Amaşov Azərbaycan mətbuatına göstərdiyi yüksək diqqət və qayğıya, jurnalistlərin fəaliyyətinə verilən qiymətə görə Prezident İlham Əliyevə KİV nümayəndələri adından minnətdarlığını bildirib.

Vergilər Nazirliyinin Media və Kommunikasiya Mərkəzinin və «Vergilər» qəzetinin rəhbərliyinin iştirak etdiyi təntənəli mərasim konsert proqramı ilə davam etdirilib.

BİR CÜMLƏ - BİR XƏBƏR

Azərbaycan Banklar Assosiasiyası tərəfindən «Andrew's Ties», «Ballı» və «Resm» şirkətlərinin tərəfdaşlığı ilə üzv təşkilatların əməkdaşlarının motivasiyasını yüksəltmək və fəaliyyətinin səmərəliliyini təmin etmək məqsədilə «Xəzərin sahilində» adlı tədbir keçirilib.

Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası tərəfindən Mərkəzi Bankın hər birinin nominal dəyəri 100 manat olan 1,500,000 ədəd dövlət qısamüddətli notlarının buraxılışı dövlət qeydiyyatına alınıb.

Dövlət başçısının müvafiq fərmanları ilə güzəştə mənzil əldə etmək hüququ olan vətəndaşların kateqoriyaları genişləndirilib.

Azərbaycan tərəfindən qeyri-neft məhsullarının ixrac edildiyi ölkələrin siyahısına Rusiya başçılıq edib.

1 saylı «ASAN Kommunal» mərkəzində Əmək Münasibətlərinin Monitorinqi Mərkəzinin xidmət pəncərəsi fəaliyyətə başlayıb.

İyulun 24-də Mərkəzi Bank tərəfindən vəsaitlərin cəlb edilməsi üzrə keçirilmiş növbəti depozit hərəracında tələb 676 milyon manat, hərəracın nəticəsində bağlanmış depozit əqdləri üzrə orta ölçülmüş faiz dərəcəsi isə 10,01% təşkil edib.

Ümumi daxili məhsul istehsalında qeyri-neft sektorunun payı artıb

Ölkə iqtisadiyyatına investisiyaların cəlb olunması məqsədilə hökumət tərəfindən «açıq qapı» siyasəti həyata keçirilir. Hazırda Azərbaycan hökuməti tərəfindən ölkədə iqtisadi islahatların davam etdirilməsi, biznes mühitinin daha da yaxşılaşdırılması, qeyri-neft sektorunun daha da inkişaf etdirilməsi ilə bağlı silsilə tədbirlər həyata keçirilir.

Dövlət Statistika Komitəsindən verilən məlumata görə, 2017-ci ilin yanvar-iyun aylarında ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitalla 7 milyard 138,6 milyon manat və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2,9 faiz az vəsait yönəldilib. İstifadə olunmuş vəsaitin 5 milyard 613,3 milyon manatı və ya 78,6 faizi məhsul istehsalı obyektlərinin, 1 milyard 143,1 milyon manatı (16,0 faizi) xidmət sahələri üzrə obyektlərin, 382,2 milyon manatı (5,4 faizi) isə ümumi sahəsi 838,1 min kvadratmetr olan yaşayış evlərinin tikintisinə sərf olunub. Ümumi sərmayənin 30,2 faizi dövlət, 69,8 faizi qeyri-dövlət sektorunun sərmayədarları tərəfindən qoyulub. Əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlərin 70,0 faizi tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilib. Daxili mənbələrdən əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitin dəyəri ümumi sərmayənin 40 faizini təşkil edib. Əsas kapitalla yönəldilmiş sərmayədə müəssisə və təşkilatların vəsaitləri 5 milyard 19,3 milyon manat, bank kreditləri 848,5 milyon manat, büdcə vəsaitləri 817,4 milyon manat, büdcədən kənar fondların vəsaitləri 90,2 milyon manat, əhəlinin şəxsi vəsaitləri 328,5 milyon manat, sair vəsaitlər 34,7 milyon manat təşkil edib.

Ümumi daxili məhsul istehsalında da qeyri-neft sektorunun payı artmaqdadır. 2017-ci ilin birinci yarısında ölkədə 31.310,6 milyon manat və ya əhəlinin hər nəfərinə 3224,6 manat dəyərində ümumi daxili məhsul istehsal edilib. Bu dövrdə iqtisadiyyatın qeyri-neft bölməsində istehsal olunmuş əlavə dəyər əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 1,7 faiz artıb, neft-qaz bölməsində isə 6,6 faiz azalma baş verib. Ümumi daxili məhsulun 13.195,2 milyon manatı sənayedə, 3414,6 milyon manatı ticarət, nəqliyyat vasitələrinin

təmiri sahələrində, 2536,8 milyon manatı tikintidə, 2249,6 milyon manatı nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 1559,9 milyon manatı kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 846,6 milyon manatı turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 548,4 milyon manatı informasiya və rabitə sahələrində, 4711,7 milyon manatı digər sahələrdə istehsal olunub, məhsula və idxala xalis vergilər 2247,8 milyon manat təşkil edib.

Kapital qoyuluşlarının həcmi özünü tikinti sektorunda da büruzə verib. 2017-ci ilin birinci yarısında bütün maliyyə mənbələri hesabına ümumi sahəsi 838,1 min kvadratmetr olan yeni yaşayış evləri tikilib istifadəyə verilib. Yanvar-iyun aylarında mənzil tikintisində istifadə edilmiş vəsaitin həcmi 382,2 milyon manat olub, onun 60,6 milyon manatı dövlət, 321,6 milyon manatı isə qeyri-dövlət mülkiyyətində olan müəssisə və təşkilatların, habelə əhəlinin payına düşüb. Investisiyaların təşviqi məqsədilə son illər ölkəmizdə fəaliyyət göstərən şirkətlərə bir sıra güzəştlər tətbiq edilib, biznes qeydiyyatı sistemi sadələşdirilib, investisiyalarla bağlı mexanizmlər təkmilləşdirilib, vergi yükü azaldılıb, investorların hüquqlarının müdafiəsinin işlək mexanizmləri yaradılıb və əlverişli biznes mühiti formalaşdırılıb.

Investisiyaların şəxslənməsi vergi daxilolmalarına da öz təsirini göstərib. Xatırladaq ki, 2016-cı ildə dövlət büdcəsinə Vergilər Nazirliyinin xətti ilə 7 milyard 15 milyon 569,3 min manat vergi daxil olub. Bu ilin yanvar-iyun ayları ərzində isə dövlət büdcəsinə 3 milyard 352 milyon 375,58 min manat məbləğində vəsait ödənilərək Vergilər Nazirliyi üzrə müəyyənləşdirilmiş proqnoz tapşırığına 102,5 faiz əməl olunub.

ROŞAD

Jurnalistlərin binası genişzolaqlı multimedia xidmətləri ilə təchiz olunacaq

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin «Azərbaycan mətbuat işçilərinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə dair əlavə tədbirlər haqqında» 2013-cü il 22 iyul tarixli sərəncamı ilə kütləvi informasiya vasitələrinin (KİV) nümayəndələri üçün tikilən yaşayış binasının telekommunikasiya xidmətləri ilə təchizatı üzrə Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi işlərə başlayıb.

Nazirlikdən bildirilib ki, həmin binadakı 255 mənzil «Bakı Telefon Rabitəsi» Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti (BTR MMC) tərəfindən yeni nəsil optik şəbəkə avadanlığı olan

GPON (Gigabit Passive Optical Network) əsasında genişzolaqlı multimedia xidmətləri ilə təmənnsiz olaraq təchiz ediləcək. Bundan başqa, pulsuz olaraq hər bir mənzil üçün nömrə resursunun ayrılması da təmin ediləcək.

Artıq layihələndirmə işləri başa çatdırılıb. Yaxın müddətdə binaya telefon və optik internet xətlərinin çəkilişinə başlanılacaq. Binanın sakinləri BTR MMC tərəfindən «Üç bizimlə» layihəsi çərçivəsində sərffəli tariflə eyni paketdə təqdim olunan yüksək keyfiyyətli telefon, internet və rəqəmli televiziya xidmətlərindən də yararlanı bilərlər.

Münbit investisiya mühiti ixracın genişləndirilməsinə rəvac verir

Ölkə iqtisadiyyatına əcnəbi investorların cəlb edilməsi Azərbaycanın xarici iqtisadi siyasətinin mühüm tərkib hissəsidir. İqtisadiyyatımızın sürətli tempəli inkişaf etməsində böyük rol oynayan investorların hüquq və mənafelərinin qorunması, yerli və xarici sahibkarlara bərabər işgüzar şəraitin yaradılması «Investisiya fəaliyyəti haqqında», «Xarici investisiyaların qorunması haqqında», «Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların dayandırılması haqqında» Azərbaycan Respublikasının qanunları və bir sıra normativ sənədlərlə tənzimlənir.

Ölkə iqtisadiyyatının sabitliyi, (İİTKM) dərc etdiyi «İxrac icması»nda göstərilir ki, 2017-ci ilin 6 ayı ərzində Azərbaycanda qeyri-neft sektoru üzrə ixrac 738 milyon ABŞ dolları təşkil edib. 2016-cı ilin ilk 6 ayına nisbətən 2017-ci ilin müvafiq dövründə qeyri-neft sek-

toru üzrə ixrac 27 faiz artıb, ixrac əməliyyatlarında 1157 subyektlər iştirak edib. İİTKM-in eksperti Ramil Hüseyn bildirib ki, 2017-ci ilin 6 ayı ərzində Rusiyaya 274 milyon, Türkiyəyə 144 milyon, Gürcüstana 68 milyon, İsveçrəyə 67 milyon və Türkmənistanla 33 milyon ABŞ dolları həcmində qeyri-neft məhsulları ixrac olunub. Təkcə iyun ayında qeyri-neft sektoru üzrə 421 subyektlər tərəfindən 181 milyon ABŞ dolları dəyərində ixrac əməliyyatları həyata keçirilib: «İyun ayı üzrə ixrac olunan əsas mallar pomidor, qızıl, albalı, kartof, şəkər və s.-dir. Aparılan təhlillərdən aydın olub ki, qeyri-neft sektoru üzrə ixracda ilk yeri pomidor (121 milyon dollar), ikinci yeri qızıl (50,9 milyon dollar),

üçüncü yeri isə xüsusi kütləsi 0,94-dən az olan ilkin formalı polietilen (48,4 milyon dollar) tutur». Onun sözlərinə görə, bu ilin 6 ayı ərzində «Azexport.az» portalına dünyanın 50 ölkəsindən 192,7 milyon ABŞ dolları məbləğində ixrac sifarişləri daxil olub: «Portala yanvar ayında 48, fevralda 6,5, martda 27, apreldə 29,9, mayda 19, iyunda isə 62,3 milyon ABŞ dolları dəyərində ixrac sifarişləri daxil olub. Göründüyü kimi, iyun ayında daxil olan ixrac sifarişlərinin dəyəri may ayı ilə müqayisədə 3,2 dəfə çoxdur. Ümumilikdə götürüldükdə, yarımda sifarişlərin böyük hissəsi Rusiya Federasiyasının payına düşür (19%), növbəti yerlərdə Türkiyə (7%), Sudiyyə Ərəbistanı (6%) və ABŞ (5%) dayanır».

R.Hüseyn cari ilin iyun ayında «Azexport.az»-a ilk dəfə olaraq İsveç, Maldiv adaları, Kolimbiya, Əfqanıstan, Seneqal kimi ölkələrdən na, biyan kökünə, fındıq ləpəsinə, almaya, yerləkə, pambıq toxuma, tibbi tənizə, qonnadı məhsullarına sifarişlər üstünlük təşkil

Təkcə iyun ayında qeyri-neft sektoru üzrə 421 subyektlər tərəfindən 181 milyon ABŞ dolları dəyərində ixrac əməliyyatları həyata keçirilib

də sifarişlər göldiyini bildirdi: «İyun ayında Azərbaycanın qida məhsulları ilə maraqlanan ölkələrdən biri də Qətər olub. Bu ölkənin qida məhsulları idxal edən 6 şirkətin müvafiq məlumatlar təqdim edilib. Ümumilikdə isə ötən ay sifariş edilən məhsullar üzrə rəqəmləri təhlil etdikdə aydın olur ki, mahlıca, pambıq yağına, pomidora, şəraba, nar şirəsinə, albalı şirəsinə, badımcə-

edir. Kənd təsərrüfatı mallarına əsas sifarişlər Rusiya Federasiyasından daxil olub».

Ekspert xüsusi olaraq vurğulayıb ki, iyun ayındakı ixrac sifarişçilərinin yarısından çoxunun birbaşa «Azexport.az» vasitəsilə reallaşması bu portalın dünya miqyasında getdikcə daha çox tanındığını real göstəricisidir.

Fəxriyyə İKRAMQIZI

Elektron vergi xidmətləri mütəmadi olaraq yenilənir

Hazırda Azərbaycanda müxtəlif dövlət qurumları tərəfindən, ümumilikdə, 452 elektron xidmət göstərilir. Bu xidmətlərin böyük hissəsi, daha dəqiq desək, 63-ü Vergilər Nazirliyinin payına düşür. Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları arasında ən çox elektron xidmət göstərən dövlət orqanı kimi, Vergilər Nazirliyinin tətbiq etdiyi elektron xidmətlər vergi inzibətçiliğinin, demək olar ki, bütün mərhələlərini əhatə edir

Vergi ödəyicilərinin rahatlığının təmin edilməsi, vergi orqanı ilə ödəyici arasında canlı təmasın, uzun sürən sənədləşmə prosedurlarının minimuma endirilməsi məqsədilə Vergilər Nazirliyi tərəfindən bütün vergi xidmətlərinin elektron versiyası hazırlanaraq vergi ödəyicilərinin istifadəsinə verilib. Xüsusən elektron bəyannamə sisteminin, POS-terminalların, NKA-ların, fiziki və hüquqi şəxslərin elektron qeydiyyatının, ƏDV depozit hesabının, nəhayət, vergilərin və dövlət rüsumlarının elektron ödəniş sisteminin yaradılması ölkədə vergi ödəyicilərinin vergi öhdəliklərinə əməl etmə

ləri üçün əlverişli şərait yaradıb. Statistik göstəricilər və əhali arasında aparılan sorğular ölkədə elektron xidmətlərdən istifadə səviyyəsinin yüksək olduğunu göstərir.

«Elektron bəyannamə» sistemi vergi orqanı ilə vergi ödəyiciləri arasında əlaqələrin tamamilə şəffaflaşmasına gətirib çıxarıb. Vergi ödəyicilərinin böyük marağı doğuran bu sistemin tətbiqi sayəsində hazırda ƏDV ödəyicilərinin 99,8%-i, digər vergi ödəyicilərinin isə 90%-dən çoxu bəyannamələrini elektron formada vergi orqanına təqdim edirlər. Vergi ödəyicilərinə daha əlverişli şərait yaratmaq

məqsədlə nazirlikdə Avtomatlaşdırılmış Bəyannamə Tərtibi proqram təminatı yaradılıb. Bu, ödəyicilərə əvvəlki vergi dövrü üzrə bəyannamə məlumatlarından istifadə etməklə cari vergi dövrü üçün bəyannamənin əvvəlcədən avtomatlaşdırılmış qaydada tərtib edilməsi imkanı verir. Bu yolla bəyannamə tərtib etmək üçün istifadəçi «İnternet vergi idarəsi»nin Avtomatlaşdırılmış Bəyannamə Tərtibi (ABT) menyusuna daxil olmalıdır. Məsələn, «Yol vergisinin bəyannaməsi»nin və «Torpaq vergisinin bəyannaməsi»nin əvvəlki dövr bəyannamə göstəriciləri əsasında avtomatlaşdırılmış tərtib olunması və onlayn təqdim edilməsi zamanı menyuda həmin bəyannamə formalarının avtomatlaşdırılmış tərtibini seçmək

lazımdır. Bunun üçün istifadəçi müvafiq vergi növü üzrə bəyannaməni işarələməklə bəyannamə hazırlanacaq dövrü qeyd etməli və «Hazırda» düyməsini sıxmalıdır. Bu zaman vergi ödəyicisinin əvvəlki dövr üzrə bazada bəyannaməsi mövcud olmadıqda ekranda xəbərdarlıq ismarıcı əks olunur. Əvvəlki dövr üzrə bəyannamə mövcud olduğu halda isə sistem tərəfindən qeyd olunan dövrə bəyannamə tərtib olunur və o, «Təsdiq gözləyin» mərhələsində əks etdirilir. Bu mərhələdə təsdiq gözləyən bəyannaməni «Təsdiq» və ya «Ləğv» etmək, eyni zamanda bəyannamə paketini endirərək BTP proqramı vasitəsilə lazımı dəyişikliklər etmək mümkündür. Əlavə olaraq, təsdiq gözləmə mərhələsində olan bə-

yannamə(lərin) sətirlərinə «Vergi məbləği» sütunu əlavə edilmişdir. Bu xanada avtomatlaşdırılmış şəkildə tərtib edilmiş və təqdim olunma gözləyən bəyannamə üzrə hesablanmış vergi məbləğinin cəmi əks olunur. Vergi ödəyicisi avtomatlaşdırılmış şəkildə tərtib edilmiş və təqdim olunma gözləyən bəyannamə üzrə hesablanmış vergi məbləği ilə razı olduğu təqdirdə, «Təsdiqlə» düyməsini sıxmaq-la bəyannaməni vergi orqanına göndərir. Avtomatlaşdırılmış şəkildə tərtib edilmiş və təqdim olunma gözləyən bəyannamə hər hansı səbəbdən vergi ödəyicisini qane etmədikdə «Ləğv et» düyməsini sıxmaq-la bəyannamə ləğv olunur.

F.İKRAMQIZI

“ASAN xidmət”də daha bir yenilik

Bakıda 1 sayılı “ASAN Kommunal” mərkəzində Əmək Münasibətlərinin Monitoringi Mərkəzinin xidmət pəncərəsi yaradılıb. Onun vasitəsilə paytaxtda tikilməkdə olan çoxmənzilli yaşayış binalarının tikintisi ilə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslər, habelə tikinti obyektlərində çalışan işçilər üçün qeyri-rəsmi məşğulluğa qarşı mübarizə ilə əlaqədar maarifləndirmə və təbliğat kampaniyaları haqqında, həmçinin “Tikinti Monitoring Sistemi”nin fəaliyyəti, ondan istifadə qaydaları və əmək qanunvericiliyi üzrə məlumatlandırılma işi aparılacaq.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin Əmək Münasibətlərinin Monitoringi Mərkəzinin direktoru Fariz Cəfərov bildirib ki, bu ilin aprel ayında ölkə Preziden-

tinin imzaladığı fərmana əsasən, tikinti sahəsində vətəndaşların əmək hüquqlarının qorunması, sosial təminatlardan yararlanmasını təmin edilməsi, əmək münasibətlərinin rəsmiləşdirilməsinə nəzarətin gücləndirilməsi və monitorin-

qin müasir innovasiyalardan istifadə etməklə təşkili məqsədlə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin tabeliyində Əmək Münasibətlərinin Monitoringi Mərkəzi yaradılıb.

Monitoring Mərkəzi vasitəsilə qeyri-rəsmi məşğulluğa qarşı mübarizə ilə əlaqədar tədbirlər barədə genişmiqyaslı maarifləndirmə, məlumatlandırma və təbliğat kampaniyasının keçirilməsi, kütləvi informasiya vasitələrində qeyri-rəsmi məşğulluğun mənfi nəticələrinin, formal məşğulluğun üstünlüklərinin ictimaiyyətin diqqətinə çatdırılması, eləcə də videoçarxların, stendlərin, broşürlərin, məlumat və rəqəmlərin hazırlanması və

nümayişi nəzərdə tutulur. Fərmanda mərkəzə tikinti sektorunda çalışan vətəndaşların əmək müqaviləsi ilə işləməsinin təmin olunması, onların sosial təminatlardan yararlanması, eyni zamanda qeyri-rəsmi əmək münasibətlərinin monitoringi və nəzarətin innovativ üsullarla aparılması tapşırılıb. Həmçinin, pilot layihə çərçivəsində Bakı şəhərində tikilməkdə olan çoxmənzilli yaşayış binalarının və onların inşası ilə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslərin elektron reyestrini yaratmaq, aidiyyəti dövlət informasiya sistemlərinə inteqrasiya olunmaq və tikinti obyektlərində real vaxt rejimində işləyən müşahidə kameralarının quraşdırılması da Monitoring Mərkəzinin səlahiyyətlərinə aiddir.

Aqrar sığorta fermerlərin riskini minimuma endirir

Aqrar sektorun təbiət hadisələrinə qarşı həddən artıq həssas olması fermerlərin riskini xeyli artırırdığından, bu sahədə sığortanın tətbiqi vətəndaşlara dəyən ziyanın qarşılınması baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Aqrar sığorta və onun inkişaf etdirilməsi birbaşa və dolaylı yolla dövlət, fermer, sığorta şirkətləri və banklar üçün eyni qaydada faydalıdır.

Mövzu ilə bağlı müraciət etdiyimiz sığorta üzrə ekspert Hikmət Allahverdinin sözlərinə görə, təbii hadisələr nəticəsində təsərrüfatına dəymiş zərərin qarşılınması üçün fermer digər qurumlara deyil, yalnız sığorta şirkətinə müraciət etməlidir: «Banklar kredit qarşılığında fermerlərdən əmlakını girov qoymağı tələb edirlər. Bu tələb, xüsus-

məklə özlərinə yeni müştərilər qazana bilərlər».

Kənd təsərrüfatı sığortasının növləri barədə məlumat verən müsahibimiz bildirdi ki, bunlardan ən vacibi kənd təsərrüfatı məhsullarının doludan sığortasıdır. Şaxta, tufan, sel, həddən artıq suvarma, quraqlığın meydana gətirəcəyi zərərlərin qarşı-

Bu sığorta növünün tətbiqi sığorta şirkətləri üçün yeni bazarlar yaradır, banklar isə təsərrüfatını sığortalamış fermerə kredit verməklə özlərinə yeni müştərilər qazana bilərlər

silə əmlakın paytaxtda olması ilə bağlı olduqda, fermer üçün böyük çətinlik yaradır. Bu isə fermerin kredit almaq şansını azaldır. Kənd təsərrüfatı sığortasının tətbiqi zamanı isə bu problem tamamilə aradan qalxır». Mütəxəssis bildirdi ki, hər hansı sığorta hadisəsi zamanı məhsulunu itirən fermer, eyni zamanda, banka təminat olaraq girov qoyduğu əmlakını da itirmək təhlükəsi ilə qarşılaşır. Ancaq kənd təsərrüfatı məhsullarının sığortası zamanı əmlak fermerin mülkiyyətində qalır: «Bu sığorta növünün tətbiqi sığorta şirkətləri üçün yeni bazarlar yaradır, banklar isə təsərrüfatını sığortalamış fermerə kredit ver-

lində da sığorta məbləği ödənilir. Bununla bərabər, yanğına qarşı sığorta, heyvanların sığortası, istixana (parnik) sığortası, ev quşlarının sığortası kimi növlər də mövcuddur.

Qeyd edək ki, 2017-ci ilin yanvar-may ayları ərzində kənd təsərrüfatı bitkiləri məhsullarının sığortası üzrə ödənişlər 846 min 120 manat təşkil edib. 2016-cı ilin müvafiq dövründə isə bu növ üzrə ödəniş olmayıb. Bu ilin 5 ayında sığorta şirkətləri tərəfindən kənd təsərrüfatı heyvanlarının sığortası üzrə 1 milyon 142 min 205 manat sığorta haqqı hesablanıb.

Fəxryyə İKRAMQIZI

Elektron qaimə-fakturanın tətbiqi barədə BİLDİRİŞ

Hörmətli vergi ödəyiciləri!

Sahibkarlıq fəaliyyətini həyata keçirən hüquqi və fiziki şəxslərə malların (işlərin, xidmətlərin) təqdim edilməsi zamanı elektron qaimə-fakturanın verilməsi vergi ödəyicilərinin vəzifələrinə aid edilmişdir.

Mövcud qanunvericiliyə əsasən sahibkarlıq fəaliyyəti məqsədləri üçün malların (işlərin, xidmətlərin) təqdim edilməsi zamanı

• **ƏDV-nin məqsədləri üçün qeydiyyata alınmış və vergi tutulan əməliyyatlarının həcmi ardıcıl 12 aylıq dövrün istənilən ayında (aylarında) 200.000 manatdan artıq olan ticarət və (və ya) ictimai işə fəaliyyəti ilə məşğul olan vergi ödəyiciləri tərəfindən 2017-ci il 1 aprel tarixindən;**

• **bütün digər vergi ödəyiciləri tərəfindən 2018-ci il 1 yanvar tarixindən etibarən** elektron qaimə-faktura təqdim edilməlidir.

Elektron qaimə-fakturanın tətbiqi, uçotu və istifadəsi Qaydaları Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 14.03.2017-ci il tarixli 89 nömrəli Qərarı ilə müəyyən edilir.

Elektron qaimə-faktura «**Onlayn rejim**»də Vergilər Nazirliyinin İnternet Vergi İdarəsində (www.e-taxes.gov.az) gücləndirilmiş elektron imza (o cümlədən Asan İmza) vasitəsilə elektron qaydada tərtib edilərək və ya «Lazimi proqramlar»dan istifadə edilməklə «**Offlayn rejim**»də tərtib edildikdən və elektron imza (o cümlədən Asan İmza) vasitəsilə imzalandıqdan sonra alıcıya göndərilir.

Vergi ödəyicisinin sahibliyində olan malların alışı təsdiq edən qaimə-faktura və ya elektron qaimə-faktura və ya elektron vergi hesab-fakturadan ən azı biri olmadıqda isə alıcıya təqvim ili ərzində belə hala

zində belə hala

- birinci dəfə yol verdikdə alınmış malların **10 faizi**,
- ikinci dəfə yol verdikdə **20 faizi**,
- üç və daha çox dəfə yol verdikdə isə **40 faizi miqdarında** maliyyə sanksiyası tətbiq edilir.

Odur ki, qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş hallarda qeyd edilmiş müddətdən etibarən elektron qaimə-fakturanın tətbiqinə başlanılmalıdır. Fəaliyyətinizlə bağlı risklərin yaranmaması, hər hansı maliyyə itkilərinə məruz qalmamağınız üçün mövcud qanunvericiliyin tələblərinə əməl etməyiniz tövsiyə olunur.

Vergi qanunvericiliyinin tətbiqi və inzibətçiliyi ilə bağlı əlavə məlumat almaq üçün Vergilər Nazirliyinin rəsmi internet saytına (www.taxes.gov.az), Çağrı Mərkəzinə (195-1) və vergi ödəyicilərinə xidmət mərkəzlərinə müraciət edə bilərsiniz.

Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyi

ELAN

Hörmətli vergi ödəyicisi!

Fəaliyyətiniz zamanı vergi orqanı əməkdaşları tərəfindən korrupsiya və digər hüquqpozma hallarına yol verildiyi ilə rastlaşdıqda, aşağıdakı imkanlardan istifadə etməklə, vergi orqanına müraciət edə bilərsiniz:

★ Vergilər Nazirliyinin rəsmi internet sahifəsində (www.taxes.gov.az) «Onlayn müraciətlər» bölməsinin «Vergi orqanı əməkdaşlarının fəaliyyətində korrupsiya və digər hüquqpozma halları barədə məlumat ver» alt bölməsinə;

★ Vergilər Nazirliyinin poçt ünvanına və ya Daxili təhlükəsizlik departamentinə üzərində «MƏXFİ - Daxili təhlükəsizlik departamentinə» qeydi olan məktubları göndərməklə. Ünvan: AZ1073, Bakı şəhəri, Landau küçəsi 16, Vergilər Nazirliyi;

★ Daxili təhlükəsizlik departamentinə gəlməklə və məlumatı şəxsən (şəxsiyyətinizi təsdiq edən sənədlə) təqdim etməklə. Ünvan: AZ1073, Bakı şəhəri, Landau küçəsi 16, Vergilər Nazirliyi, Daxili təhlükəsizlik departamenti;

★ Vergilər Nazirliyinin Çağrı Mərkəzinə (195-1)

beynəlxalq panoram

Vergilərin ən yüksək və ən aşağı olduğu ölkələr

İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatına (OECD) üzv ölkələr arasında işçilərin ən çox vergi ödədiyi ölkə Belçikadır. Burada işləyən şəxslər qazandıqları pulun 54%-ni vergi və fondlara üzvlük haqqı şəklində dövlətə ödəyirlər. İkinci və üçüncü yerləri Almaniya və Macarıstan tutur. Almaniya işçilər öz qazandıqlarının 49,4%-ni, Macarıstanda isə 48,2%-ni dövlətə qaytarırlar.

2017-ci ilin hesabatına əsasən, OECD ölkələri üzrə fiziki şəxslərin gəlir vergisi orta hesabla onların illik qazanclarının üç-

dəbirindən azdır. Üzv ölkələr arasında ön mövqedə Avropa dövlətləri dayandıqı üçün burada bəzi ölkələrin vergi yükünün aşağı olduğu müəyyən edilmişdir. OECD üzrə göstəricisi ortadan aşağı olan ölkələrin siyahısında Polşa (35,8%), İrlandiya (27,1%) və İsveçrənin (21,8%) adı gəlir. ABŞ (31,7%), Avstraliya (28,6%) və İsrail də (22,1%) vergilərin az olduğu ölkələr sayılır. Ən az vergi tutan üzv ölkələrin siyahısının axırında Meksika (20,1%), Yeni Zelandiya (17,9%) və Çili (7%) gəlir.

Rumuniya korporativ vergi ilə bağlı yeniliklər etməyə hazırlaşır

Hökumət geniş vergi islahatının tərkib hissəsi kimi korporativ vergi dərəcəsinin dövrüyyədən vergi ilə əvəz edilməsi imkanlarını nəzərdən keçirir. Hazırda Rumuniya vahid korporativ vergi dərəcəsi 16% təşkil edir. Lakin bu, şirkətlərin gəlirlərinin 1%-dən 3%-dək progressiv vergi dərəcəsi ilə əvəz edilə bilər. Əksəriyyətini sosial demokratlar təşkil edən Rumuniya hökuməti aylıq mənfəəti 3,6 min ABŞ dollarından artıq olan şirkətlərə vahid korporativ vergi dərəcəsinin tətbiqini təklif etmişdir. Bundan əlavə, ƏDV-nin dərəcəsi-

nin 1 faiz azaldılması əvvəl planlaşdırıldığı kimi 2018-ci ildə deyil, 2019-cu ildə qüvvəyə minməsi təklif olunmuşdur. Bununla belə, vergi islahatı üzrə təkliflər paketi ABŞ-ın Rumuniya fəaliyyət göstərən Ticarət Palatası tərəfindən kəskin etirazla qarşılanmışdır. Palatanın mövqeyinə görə, təklif edilən dəyişikliklər dövlətin işgüzar dairələrində hərə-mərcilik yaranmasına yol açar bilər. Qurum təmsilçiləri korporativ verginin dövrüyyədən vergi ilə əvəz edilməsi ilə bağlı qərarın arzuolunmaz nəticəyə gətirib çıxaracağını bildirmişlər.

Malayziya turizm vergisi tətbiq etməyi planlaşdırır

Hökumətin rəsmi açıqlamasına görə, avqustun 1-dən etibarən ölkədə turizm vergisi tətbiq oluna bilər. Əvvəllər bu verginin iyulun 1-dən qüvvəyə minəcəyi gözlənilirdi, lakin ölkənin gömrük xidməti həmin tarixdə işin icrasına hazır olmadığını bildirmişdi.

Turizm vergisi mehmanxanalara tətbiq olunacaq. Mehmanxanaların ulduz göstəriciləri

əsas götürülməklə verginin dərəcəsi bir gecə üçün 0,58 dollardan 4,65 ABŞ dollarına qədər dəyişəcək. Malayziyanın turizm və mədəniyyət nazirinin açıqlamasında qeyd edilmişdir ki, bu vergidən əldə olunan vəsait ölkənin turizm sektorunun beynəlxalq miqyasda reklam edilməsinə, eləcə də dövlət turizm infrastrukturunun inkişafına yönəldiləcək.

Kanadada vergi qanunvericiliyindəki boşluqlar aradan qaldırılır

Ölkənin maliyyə naziri Bill Morno korporasiyaların istifadə etdikləri vergi planlaşdırılması üzrə strategiyaları ləğv etmək niyyətində olduğunu bildirmişdir. Nazirin qeyd etdiyinə görə, hazırda üç əsas sxem üzrə aparılan vergi planlaşdırılması korporasiyalara qeyri-qanuni vergi üstünlükləri yaradır: «Birinci sxem - gəlirlərin bölüşdürülməsidir. Hökumətin məlumatına görə, bu sxemdə yüksək maaşlı mütəxəssislərə məxsus gəlirlərin bir hissəsi onların yaxınlarının və qohumlarının adına köçürülür. Bunun nəticəsində köçürülmüş vəsaitlər ya daha aşağı dərəcə ilə vergiyə cəlb olunur, ya da ümumiyyətlə vergidən azad edilir. İkinci

sxem - vergi tutulmasının optimallaşdırılmasıdır. Bu sxemə əsasən, fiziki şəxslərin gəlirləri şirkətin gəlirləri kimi qeydiyyata alınır. Burada əsas məqam odur ki, korporativ verginin dərəcəsi gəlir vergisinin dərəcəsinə xeyli aşağıdır. Üçüncü sxem isə şirkətlərin yüksək vəzifəli rəhbərləri tərəfindən gəlirlərin dividəntlər formasında qeydiyyata alınmasıdır. Burada da vergi dərəcəsi gəlir vergisinin dərəcəsinə əhəmiyyətli şəkildə azdır». Maliyyə naziri ümid etdiyini bildirmişdir ki, hökumət yaxın vaxtlarda bu problemləri aradan qaldıra biləcək, əldə olunacaq əlavə vergi vəsaiti isə sosial proqramların həyata keçirilməsinə sərf olunacaq.

Vergi güzəştlərinin tətbiq olunması müzakirə edilir

Honkonqda kiçik və orta biznes üçün vergi güzəştlərinin, eləcə də tədqiqat və inkişaf sahəsində çalışan şirkətlər üzrə vergi çıxılmalarının tətbiqi məsələləri nəzərdən keçirilir. Hökumətin verdiyi açıqlamada bildirilir ki, «Vergi siyasətinin yeni bölməsi» vergi islahatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

İlkin məlumatlara əsasən, gəlir vergisinin ikisəviyyəli sistemini tətbiq etmək təklif olunmuşdur. İllik gəliri 256 min ABŞ dollarından az olan şirkətlər 10% dərəcə üzrə vergi ödəyəcəklər. Hazırda isə bu göstərici 16,5% təşkil edir. Xəzina-

darlığın katibi Ceyms Lau bildirmişdir ki, cənəbi işçilərə tətbiq olunan verginin sadələşdirilməsi, həmçinin ikiqat vergitutmanın və maliyyə cinayətlərinin qarşısının alınması üzrə informasiyaların mübadilə edilməsi ilə bağlı Çin hökuməti ilə danışıqlar aparılır.

Transmilli korporasiyaların vergidən yayınmasına qarşı mübarizə gücləndirilir

İndoneziya hökuməti transmilli şirkətlərin vergidən yayınma taktikasına qarşı yönəldilmiş mübarizə qaydalarının işlənilib hazırlanması üçün digər ölkələrlə əməkdaşlığı daha da gücləndirməyi qərara almışdır. Ölkənin maliyyə naziri Şri Mulyani İndravati rəsmi açıqlamasında bildirmişdir ki, hazırda şirkətlərin çoxu öz vergi öhdəliklərini azaltmaq üçün fiskal qanunvericilikdəki boşluqlardan istifadə edirlər. Korporativ vergi fırıldaqı ona gətirib çıxar-

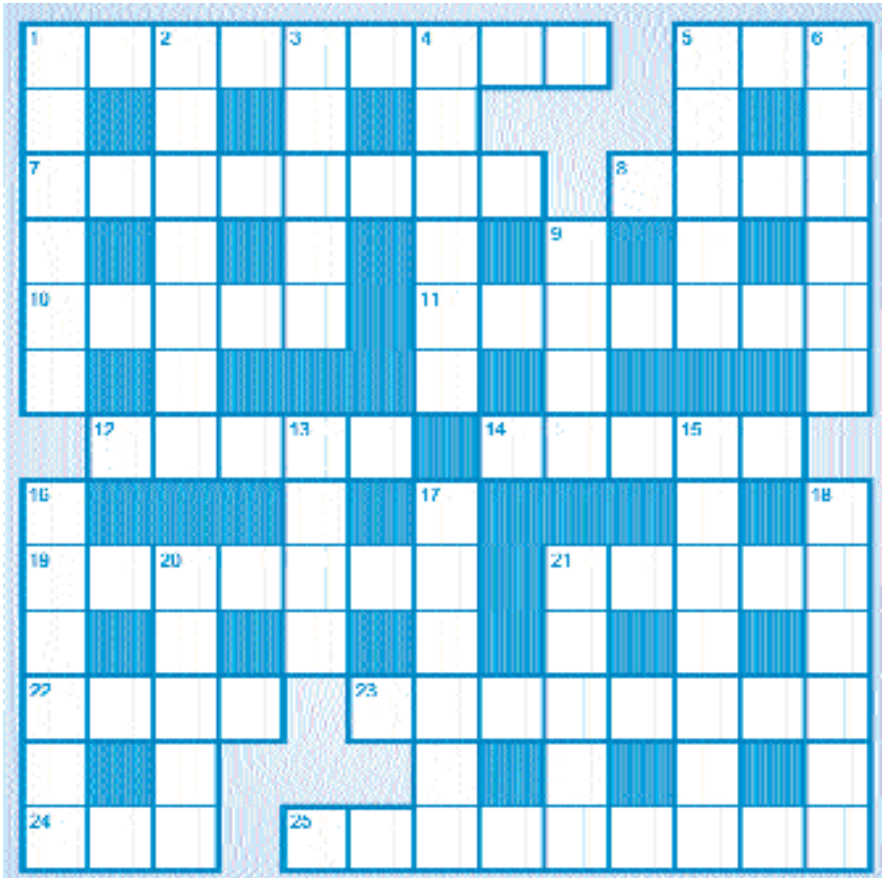
mışdır ki, qanunlara ciddi şəkildə əməl edən yerli şirkətlər ədalətsiz rəqabət şəraitində fəaliyyət göstərməli olurlar. «Aqressiv vergi planlaşdırması transmilli şirkətlərin biznesinin tərkib hissəsidir, - İndravati demişdir. - Vergi ödəməkdən yayınma dövlət büdcəsinin gəlirlərini aşağı salır, sağlam rəqabəti zədələyir və vicdanlı sahibkarların fəaliyyətinə mane olur. Bizim üçün ən ciddi problem bundan ibarətdir».

İsrailin tətbiq etdiyi yeni vergi narazılıqlara səbəb olub

Beynəlxalq siyasi və iqtisadi dairələr Netanyahu hökumətini Afrika miqrantlarına qarşı təzyiqli artırımağa qınayırlar. İsraildə tətbiq olunmağa başlanmış yeni vergi müvəqqəti vizaları olan Sudan və Eritreya mənşəli yəhudilərin əməkhaqqının 20%-nin tutulmasını əhatə edir. Bu vergini bütün

işəgötürənlər tutmalı və xüsusi yaradılmış fonda göndərməlidirlər. Afrika miqrantları həmin fonda toplanmış vəsaitlərini yalnız bu ölkədən gedərkən geri ala bilərlər.

İsrailin Xarici İşlər Nazirliyindən bildirilmişdir ki, bu tədbir miqrantların xeyrinədir. Miqrantlar isə özlərini İsraildə qara dərildlərə qarşı aparılan sistemli mübarizənin qurbanları hesab edirlər. Afrikalıların ictimai təşkilatının nümayəndələrindən biri «Reuters» agentliyinə bildirmişdir ki, belə bir verginin tətbiq olunmasının başlıca hədəfi qaradərili yəhudilərin ölkədən xaric edilməsidir.

krossvord

Yuxarıdan aşağı: 1.Livan əsilli kolumbiyalı müğənni, rəqqasə və aktrisa; 2.Danimarkada birpalatalı parlament; 3.Qədim Yunanıstanda ilk filosof. Riyaziyyat, fizika, astronomiya üzrə alim, Milet məktəbinin banisi; 4.Ölkəmizdə çay; 5.Rusiyada çay; 6.XVI əsrin ikinci yarısında Kral I Fransisk tərəfindən ov qəsr kimi inşa edilmiş qəsr; 9.Azərbaycanın xalq yazıçısı; 13.Almaniya-da çay; 15.Progressiv faiz dərəcəsinə malik borc (kredit); 16.Tanınmış Azərbaycan bəstəkçisi V.Gərayzadənin yaratdığı ansambl; 17.Kosmetik vasitələrin istehsalında istifadə olunan aromatik efir yağı; 18.Həkim, təbib, elmi dərəcə; 20.Avrasiyanın şimal-şərq hissəsində böyük coğrafi ərazi; 21.Müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrinə görə işçilərə ödənilən əlavə mükafat. **Soldan sağa:** 1.Məşhur Azərbaycan teatr aktyoru

(Şeyx Sənan, Maqbet, Hamlet və s. obrazları ifa etmişdir), teatr və kino rejissorunun soyadı; 5.Rəqəm; 7.Boulinqə bənzər, lakin şərtləri daha yumşaq olan oyun; 8.Kişi adı; 10.Egey dənizinin Yunanıstana aid sektorunda yerləşən ada; 11.Bir sıra ispan-portuqaldilli ölkələrdə xırda pul vahidi; 12.Yaradıcılığında uşaq mahnıları xüsusi yet tutan məşhur Azərbaycan bəstəkçisi; 14.Nəfəsləndirici alət; 19.XX əsrin əvvəllərində yazıb-yaratmış məşhur rus şairi. «Əlvida, Bakı»nın müəllifi; 21.C.Verdinin «Otello» və «Falstaf» operalarının libretto müəllifi kimi məşhurlaşmış italyan bəstəkçisi və şairin soyadı; 22.XX əsrdə populyar olan İsviçərə musiqi kvarteti; 23.Qəbul edilmiş ölçü, nümunə, etalon; 24.1990-cı ildə mövcud olmuş Şərqi Almaniya sosialist dövlətinin qısaldılmış adı; 25.Tropik ağacların oduncağı. Taxta qapı, pəncərə və parket istehsalında istifadə olunur.

Fransanın Lotaringiya departamentində yerləşən qəsr. XVI əsrin ikinci yarısında Kral I Fransisk tərəfindən ov qəsr kimi inşa edilmişdir

Tərtib etdi: Rafael

Qəzetimizin ötən nömrəsində getmiş krossvordun cavabları:

Yuxarıdan aşağı: 1.Vidadi; 2.Şüvəlan; 3.Nodar (*Şaşıqoğlu*); 4.Tantal; 5.Azart; 6.Avrora; 9.Rəqa; 13.Çaça; 15.Emitent; 16.Astara; 17.Vimpel; 18.Vardar; 20.Rabat; 21.Piroq. **Soldan sağa:** 1.Vaşinqton; 5.Axa (xan); 7.Dividend; 8.Havr; 10.Diler; 11.Adapter; 12.Oniça; 14.Vazeh; 19.Saraçlı; 21.Prima; 22.Aliba; 23.Aparteid; 24.Alt; 25.Allaqator.

idman

Mətbuat işçiləri velosiped sürdülər...

22 İyul - Milli Mətbuat Günü münasibətilə Azərbaycan Velosiped İdmanı Federasiyası tərəfindən, hər il olduğu kimi, kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələri arasında ənənəvi velosiped yarışları təşkil olunub. 50-yə yaxın iştirakçının mübarizə apardığı turnir İsmayilli rayonunda yerləşən «İsma Bikes» zavodu ərazisində baş tutub.

Yarışdan əvvəl mətbuat nümayəndələri «İSMA» velosipedlərinin istehsal edildiyi zavodla tanış olublar. Zavodun direktoru Elçin Qəhrəmanov Azərbaycanın ilk milli velosiped brendi olan «İSMA BİKES»-in istehsal prosesi barədə ətraflı məlumat verib və bildirdi ki, illik istehsal gücü layihə üzrə 30.000 ədəd velosiped olan zavod açılarkən 3 əsas modeldə velosiped istehsal etsə də, cəmi bir neçə ay ərzində mühəndis-konstruksiya işləri genişləndirilərək modellərin sayı 50-yə çatdırılıb. Zavodda həvəskar və peşəkar idmançılar, eləcə də uşaqlar və qadınlar üçün müxtəlif tipli velospedlər istehsal edilir. Zavod istifadə etdiyi əsas komplektləşdirici materialların çoxunu Yaponiyanın məşhur «Shimano» şirkətindən alır, bundan əlavə, Tayvan, Malayziya, Çin və Bolqarıstanın müxtəlif müəssisələri ilə də sıx əməkdaşlıq edir. «İSMA BİKES» velosipedlərinin istehsalı, eyni zamanda, «Made in Azerbaijan» brendinin xarici bazarlarda təşviqinə dəstək xarakteri daşıyır.

Sonra yarışa start verilib. Əvvəlcə media nümayəndələri 5 nəfərlik qruplarla zavod ətrafındakı 1,5 km-lik marşrut boyunca dövrə vurublar və yekunda ən yaxşı nə-

ticə göstərən 10 iştirakçı yarımfinalda vəsiqə qazanıb. Ardınca eyni reqlamentlə finalçılar müəyyən olub və həlledici yürüşdə 5 nəfər mübarizə aparıb. Fəniş xəttinə hələdən tez www.xeberle.com saytının əməkdaşı Kamran Mustafayev keçib. 2-ci və 3-cü yerləri isə müvafiq olaraq «Space» və «CBC» telekanallarının nümayəndələri Fudat Atakişiyev (ötənlik çempion)

və Feyruz Rəhimov tutublar. Qalib və mükafatçılara Azərbaycan Velosiped İdmanı Federasiyası, İsmayilli Rayon İcra Hakimiyyəti və «Coca-Cola» şirkətinin hədiyyələri təqdim olunub. Bundan başqa, turnirin çempion adına layiq görülən Kamran Mustafayevə İsmayilli Velosiped zavodunun istehsalı olan «İSMA» velosipedi hədiyyə edilib.

selonada keçirilən Olimpiya Oyunlarına qədər sinxron üzgüçülük üzrə yarışlar proqramına tək (solo) və cüt çıxışlar daxil olub. Hazırda Olimpiya Oyunlarında duet və qruplar üzrə medallar oynanılır. Maraqlıdır ki, 2000-ci il Sidney, 2004-cü il Afina, 2008-ci il Pekin, 2012-ci il London, 2016-cı il Rio-de-Janeyro olimpiadalarında sinxron üzgüçülük üzrə bütün qızıl medalları Rusiya təmsilçiləri qazanmışlar.

Yeniyyətə güləşçilərin Avropa çempionatı yeni qaydalarla keçirilir

İyulun 24-də Bosniya və Herseqovinanın paytaxtı Sarayevoda yeniyyətə güləşçiləri arasında Avropa çempionatına start verilib. Bu ayın 30-dək davam edəcək yarışlarda ölkəmizi hər 3 növ üzrə güləşçilərimiz təmsil edirlər. Bu çempionatı digərlərindən fərqləndirən ən önəmli məqam odur ki, yarış qaydalarında edilən bəzi dəyişikliklər burada test ediləcək. Məlum olduğu kimi, növbəti ildən etibarən qitə və dünya çempionatlarında çəki dərəcələri üzrə yarış günlərinin bir gündən iki günə artırılması nəzərdə tutulur. Belə ki, proqrama əsasən ilkin görüşlər (yarımfinal görüşü də daxil olmaqla) ilk yarış günündə, turnirin çempion adına layiq görülən çəki prosesinə cəlb ediləcək. İlk yarış günündə idmançılar mübarizə apardıqları çəkidə güləşsə də, ikinci yarış günündə onlara normadan 2 kq artıq çəkidə güləşməyə icazə verilməkdir.

muslim Məmmədov (76 kq), Sənan Əlizadə (85 kq) və Hamlet Nəsimli (100 kq) mübarizə aparacaqlar.

Böyük məşqçi Nazim Əlicanov və məşqçi Həsərət Məmmədovun başçılığında 8 qız güləşçimiz - Şəhanə Nəzərova (38 kq), Aysən Yusifova (40 kq), Yasəmən Məcidli (43 kq), Aynur Təsəlliverici və medal görüşləri isə növbəti yarış günündə baş tutacaq. İdmançılar isə hər iki yarış günündə çəki prosesinə cəlb ediləcək. İlk yarış günündə idmançılar mübarizə apardıqları çəkidə güləşsə də, ikinci yarış günündə onlara normadan 2 kq artıq çəkidə güləşməyə icazə verilməkdir.

Çempionatda gücünü snayan Azərbaycan millisinin heyətinə gəlmiş: böyük məşqçi Əsgər Əliyev (46 kq), Əsgər Əlizadə (50 kq), Nurağa Yusifli (54 kq), Məmmədovun rəhbərliyi altında Avropa çempionatının medalları uğrunda sərbəst güləşçilərimiz Tofiq Əliyev (42 kq), Əşraf Kərimzadə (46 kq), Ramiz Həsənov (50 kq), Əsgər Məmmədov (54 kq), Turan Bayramov (58 kq), Hacımurad Hacıyev (63 kq), Davud İbrahimov (69 kq), Abdul-

Əliyev (69 kq), Abdulləziz Əliyev (76 kq), Fikrət Vəliyev (76 kq), Rəfət Məmmədov (85 kq) və Sərxan Məmmədov (100 kq) yer alıblar.

Beynəlxalq dərəcəli hakim Qərib Əliyev görüşlərin idarə edilməsində ölkəmizi təmsil edəcək.

Ad dəyişsə də, mahiyyət dəyişmir

Beynəlxalq Üzgüçülük Federasiyası (FINA) konqresinin qərarı ilə sinxron üzgüçülüğün adı dəyişdirilərək bədii üzgüçülük adlandırılıb. Səsvərmə FINA-nın bu günlərdə su idman növləri üzrə dünya çempionatını qəbul etmiş Budapeştdə keçirilən konqresində olub. Sinxron üzgüçülüğün adının dəyişdirilməsi ideyasını Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi (BOK) idmanın bu növünü inkişaf etdirmək məqsədi ilə irəli sürüb.

Qeyd edək ki, sinxron üzgüçülük ilk dəfə 1984-cü ildə Los-Ancelesdə Olimpiya Oyunları proqramına daxil edilib. 1992-ci ildə Bar-

selonada keçirilən Olimpiya Oyunlarına qədər sinxron üzgüçülük üzrə yarışlar proqramına tək (solo) və cüt çıxışlar daxil olub. Hazırda Olimpiya Oyunlarında duet və qruplar üzrə medallar oynanılır. Maraqlıdır ki, 2000-ci il Sidney, 2004-cü il Afina, 2008-ci il Pekin, 2012-ci il London, 2016-cı il Rio-de-Janeyro olimpiadalarında sinxron üzgüçülük üzrə bütün qızıl medalları Rusiya təmsilçiləri qazanmışlar.

mozaika

aktual

Yayda orqanizmi təmizləməyin yolları

Yay mövsümü orqanizmin zıyanlı maddələrdən təmizlənməsi və sağlamlığın bərpa-sı üçün ən yaxşı vaxtdır. Orqanizmi təmizləmək üçün ən effektiv və sınaqdan keçirilmiş üsulları təqdim edirik:

Meyvə və tərəvəzlər və onların şirələri

Həftədə 2 dəfə yalnız meyvə və tərəvəz yeyin (məhdudiyət yoxdur) və onların şirələrini için. Tərəvəzləri salatla, bişmiş, pürtlən-

miş şəkildə yeyin (yağsız). Gün ərzində 2-3 stəkan təzə meyvə və tərəvəz şirələri qəbul edin. Ən faydalı şirələr arasında kök və çuğundur şirələrinin qarışığı, alma, xiyar, albalı, gavalı, ərikdir.

Qarpız

Həftədə 1 dəfə qarpız pəhrizi tətbiq edin. Gün ərzində yalnız təxminən 3 kq qarpız yeyin. Su və otlardan hazırlanmış çayları (itburnu, çobanyastığı, kəkliduru, reyhan, nanə və s.) içə bilərsiniz.

Kefir və alma

Həftədə 1 dəfə alma-kefir pəhrizi tətbiq edin. Gün ərzində 2 litr təbii kefir və 2 kq alma yeyin. Su və ot çayları içmək olar.

Bu üsulların tətbiqindən bir müddət sonra yüngüllük, gümrəhlik, əhval-ruhiyyənin yaxşılaşması hiss edəcəksiniz, dəriniz təmizlənəcək, artıq çəkiniz isə azalacaq. Lakin bu üsullardan yalnız sağlam insanlar istifadə edə bilər. Əgər ciddi xroniki xəstəliyiniz varsa (xüsusilə mədə-bağırsaq, böyrək və s.), mütləq həkimlə məsləhətləşin.

sağlam qida

Qarğıdalının faydaları

Vətəni Amerika olan qarğıdalının faydaları barədə xeyli faktlar mövcuddur. Bu unikal məhsul hər bir hissəsindən istifadə olunur. Onun tərkibində amin turşuları, E, B qrupu, K, PP vitaminləri, demək olar, bütün Mendeleyev cədvəli var. Məhz bu səbəbdən, qarğıdalı insan sağlamlığında mühüm əhəmiyyətə malikdir.

Beləliklə, qarğıdalı:

✦ iştahamı azaltmaq və insanın uzun müddət ərzində tox saxlamaq kimi unikal xüsusiyyətə malikdir. Bu xüsusiyyətinə görə, o, arıqlamağa kömək edir.

✦ qidalı liflərlə zəngindir. Bu liflər bağırsaqların normal fəaliyyəti üçün çox vacibdir, qəbizliyin qarşısını alır. Həmçinin, qidalı liflərlə zəngin olan məhsullar bağırsaq xərçənginin inkişafı riskini azaldır.

✦ E vitamini ilə xüsusilə zəngindir. Bu vitamin güclü antioksidantdır, qocalmanı ləngidir, insanın cinsiyyət sisteminin fəaliyyətini normalaşdırır, dərinin vəziyyətini yaxşılaşdırır.

✦ ürək-damar sistemi üçün faydalıdır. Bu tə-

rəvəz qanda pis xolesterolun səviyyəsini aşağı salır. Damarlarda yığılan xolesterol aterosklerozun inkişafına səbəb olur. Ateroskleroz isə bütün dünyada ürək-damar sistemi xəstəliklərinin, infarkt və insultun əsas səbəbi sayılır.

✦ əvəzolunmaz yağlı turşularla zəngin olduğu üçün beyinin sağlamlığını qoruyur, insult riskini azaldır, damarları möhkəm və elastik saxlayır, sinir sistemində faydalı təsir edir, dişlərin sağlamlığını qoruyur.

fauna

Vaşaqlar Britaniya

«Britaniya vaşaq fondu» 1300 il əvvəl bu ölkənin meşələrindən yoxa çıxmış vaşaqları geri qaytarmağı planlaşdırır. Bununla bağlı altı vaşaq İngiltərə meşəsinə buraxılacaq, lakin xüsusi radioötürücü vasitəsilə nəzarət altında saxlanılacaq. Beş il ərzində heyvanlar yeni yerdə yaşayarsa, onda Britaniya ərazisinə qaytarılan «ilk nəslə kəsilmiş yırtıcılar» hesab olunacaq.

Vaşaqların reintroduksiyasının məqsədi Britaniyada maral populyasiyalarına nəzarət etməkdir. Belə ki, meşələrdə maralların təbii «qənimi» qalmayıb: İngiltərədə sonuncu canavar XVI əsrin əv-

meşələrinə qayıdır

vəlində, Şotlandiyada 1684-cü, İrlandiyada isə 1786-cı ildə öldürüldü. Lakin İngiltərədə meşələrinə vaşaqların bərpa hüquqı çətinliklə qarşılaşır. Hazırda Şotlandiya hökumət orqanları ilə va-

şaqların bu ölkəyə keçəcəyi halda nə etmək lazım gəldiyi barədə danışıqlar aparılır. Şotlandiyanın ətraf mühit naziri Rozanna Kanningem bildirib ki, layihə ciddi problemlərə səbəb ola bilər.

texnologiya

Dünyanın ən böyük smartfonu

Çinin «Xiaomi» şirkətinin rəhbəri Ley Tszyun yeni yeddi düyməli smartfonun yaradılacağını bəyan edərək prioritetin qurğunun bir əldə rahat tutulması olacağını qeyd edib.

Xarici KİV-in məlumatına görə, «Xiaomi» ötən il istifadəçilər arasında çox populyar olan 6,44 düyməli ekrana malik «Mi Max» smartfonunun satışlarına başlayıb. Bunun məntiqi davamı olaraq cari ildə yeni «Mi Max 2» versiyasının buraxılması qərar alınıb. Model «Xiaomi Mi6» smartfonunda olduğu kimi, yenilənmiş kamera prosessoru, tutumlu və güclü akkumulyator, «USB Type-C» çıxışı və s. fərqli versiyalarla təchiz edilib. Sonra şirkət daha böyük ekranlı qurğunun istehsalı ilə bağlı qərar qəbul edib.

Şirkət rəhbəri vurğulayıb ki, 6,44 düyməli ekranın ölçüsünə tam uyğun gəlməsi səbəbindən, optimal versiyalar arasında ən böyük ölçü hesab edilir. Həmçinin bildirilib ki, qurğunun böyük ölçülərinin narahatlığını kompensasiya edən texno-

logiya icad ediləcəyi təqdirdə, 7 düyməli diaqonal da yaratmaq mümkün olacaq.

Müdrilər deyib ki...

«Köynəyin ilk düyməsi səhv düymələndirsə, digərləri də səhv gedər».

Cordano Bruno (1548-1600)

